

Regeringens proposition till Riksdagen med förslag till äggprodukthygienlag

PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL

Denna proposition innehåller ett förslag till äggprodukthygienlag. Syftet med den föreslagna lagen är att harmonisera de stadganden som gäller den livsmedelshygieniska kvaliteten på äggprodukter och hygienkraven för de förhållanden under vilka produkterna hanteras och produceras med Europeiska gemenskapernas (EG) motsvarande rättsakter som ingår i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet).

Den föreslagna lagen skall gälla hantering, tillverkning, lagring och transport av äggprodukter avsedda för allmän konsumtion samt de livsmedelshygieniska krav som skall ställas på äggprodukter innan de kommer ut i detaljhandeln eller används för framställning av andra livsmedel. Lagen skall också gälla import och export av äggprodukter.

Anläggningar som framställer äggprodukter skall ha ett sådant tillstånd för sin verksamhet som nämns i den föreslagna lagen. Kommunen skall vara tillståndsmyndighet. Anläggningarna skall på egen bekostnad utarbeta och tillämpa ett internt uppföljningsprogram, ett s.k. egenkontrollsystem, för kontroll av hygien i samband med verksamheten vid anläggningen. Den kommunala övervakningsmyndigheten skall övervaka att systemet tillämpas.

Jord- och skogsbruksministeriet skall sköta den allmänna verkställigheten av den föreslagna lagen. Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel skall leda tillsynen över lagen på riksnivå och länsstyrelserna på länsnivå. På lokal nivå sköts tillsynen av kommunen. Kommunen skall ha rätt att uppbära avgift för behandlingen av tillstånd, godkännande av egenkontrollsystem samt för extra tillsynsåtgärder som föranleds av export som riktar sig till länder utanför EES.

Enligt propositionen skall det detaljerade genomförandet av de EG-rättsakter som gäller äggprodukter ske genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet. Ministeriet skall bl.a. meddela föreskrifter om de livsmedelshygieniska kraven för anläggningar som framställer äggprodukter samt om ordnande av den tillsyn och de inspektioner som myndigheterna skall sköta.

Propositionen ansluter sig till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet. Den föreslagna lagen avses i mån av möjlighet träda i kraft samtidigt som de bestämmelser i EES-avtalet som gäller veterinära frågor, dvs. den 1 juli 1994.

INNEHÅLLSFÖRTECKNING

	Sida		Sida
PROPOSITIONENS HUVUDSAKLIGA INNEHÅLL	1	6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll	7
ALLMÄN MOTIVERING	3	DETALJMOTIVERING	8
1. Inledning	3	1. Lagförslaget	8
2. Nuläge	3	1 kap. Allmänna stadganden	8
2.1. Bakgrund	3	2 kap. Myndigheter	9
2.2. Lagstiftning	3	3 kap. Krav på äggprodukter samt på produktionen av dem	9
2.3. Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet	4	4 kap. Tillsyn	11
3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen .	5	5 kap. Ändringssökande	15
3.1. Mål och medel	5	6 kap. Straffstadganden	15
3.2. De viktigaste förslagen	5	7 kap. Särskilda stadganden	16
4. Propositionens verkningar	6	8 kap. Ikraftträdelse- och övergångsstadganden	20
4.1. Ekonomiska verkningar	6	2. Närmare stadganden och bestämmelser	20
4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal	7	3. Ikraftträdande	20
4.3. Miljöeffekter	7	LAGFÖRSLAG	21
5. Beredningen av propositionen	7		

ALLMÄN MOTIVERING

1. Inledning

I bilaga I till avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet (EES-avtalet) nämns de av Europeiska gemenskapernas (EG) rättsakter som gäller veterinära frågor och växtskyddsfrågor och som har tagits med som en del av EES-avtalet. Ett av dessa direktiv gäller äggprodukter som är avsedda som livsmedel. Den föreslagna lagen har utarbetats så att den överensstämmer med detta direktiv. I lagförslaget har dessutom beaktats det direktiv i tilläggsprotokollet till EES-avtalet som kompletterar detta äggproduktdirektiv samt den ändring i tilläggsprotokollet till EES-avtalet som gäller en anpassning av äggproduktdirektivet.

I äggproduktdirektivet fastställs livsmedelshygieniska krav för kvaliteten på äggprodukter samt hanteringen och produktionen av dem. Kraven gäller bl.a. äggprodukternas renhet, mikrobiologiska egenskaper och främmande ämnen. Direktivet innehåller likaså krav för utformningen av de anläggningar som hanterar äggprodukter och för ordnandet av verksamheten vid dem. Syftet med dessa krav är att säkerställa att äggprodukter hanteras under rena förhållanden så att deras kvalitet hålls på en hög nivå.

De bestämmelser i EES-avtalet och dess tilläggsprotokoll som gäller äggprodukter behandlas i detalj i punkt 2.3. i denna proposition.

2. Nuläge

2.1. Bakgrund

För tillfället finns det inte någon särskild lag som gäller äggprodukter. Stadganden som ansluter sig till livsmedelshygienen i fråga om äggprodukter ingår i tre olika lagar, dvs. hälsovårdslagen (469/65), livsmedelslagen (526/41) samt i lagen om kontroll av ägg och äggprodukter (1009/84), samt i de författningar och föreskrifter som har utfärdats och meddelats med stöd av dem.

Den högsta tillsynsledningen har varit uppdelad på två myndigheter. Jord- och skogsbruksministeriet leder tillsynen enligt lagen om kontroll av ägg och äggprodukter och livs-

medelsverket å sin sida tillsynen enligt hälsovårdslagens stadganden om livsmedel och livsmedelslagen. Beträffande hälsovårdslagen och livsmedelslagen ankommer ledningen av tillsynen på regional nivå på länsstyrelserna och på lokal nivå är det kommunen som sköter tillsynen. Beträffande lagen om kontroll av ägg och äggprodukter är det anstalten för veterinärmedicin och livsmedel som svarar för tillsynen.

2.2. Lagstiftning

Hälsovårdslagen

I hälsovårdslagen ingår stadganden som hänför sig till det allmänna hälsoskyddet och gäller de förhållanden under vilka livsmedel hanteras och framställs. Enligt dem skall vid hantering och framställning av livsmedel som är avsedda för försäljning förfaras så att spridning av sjukdomssmitta och uppkomsten av andra sanitära olägenheter förhindras. I lagen fastställs allmänna kvalitetskrav för livsmedelslokaler där livsmedel framställs eller hanteras på något annat sätt. En livsmedelslokal skall förevisas i ett för verksamheten dugligt skick för behörigt kommunalt organ, närmast hälsovårdsnämnden, för att godkännas av det innan lokalen tas i bruk. Godkännande som livsmedelslokal enligt hälsovårdslagen behövs inte, om det någon annanstans i lagstiftningen stadgas om något annat förfaringssätt. I hälsovårdslagen ingår också stadganden om kvalitetskraven för hushållsvatten.

En revidering av hälsovårdslagen är anhängig för närvarande (RP 42/1994 rd.).

Livsmedelslagen

Livsmedelslagen är en fullmaktslag, som innehåller mycket omfattande bemyndiganden att utfärda förordningar. Med stöd av lagen kan livsmedlen och all hantering av sådana regleras genom förordning så att det allmänna hälsotillståndet och likaså konsumenternas skyddande mot försäljning av underhålliga livsmedel och mot därav föranledd ekonomisk förlust beaktas.

Med stöd av livsmedelslagen har utfärdats förordningen om hönsägg (799/77). Förord-

ningen gäller som livsmedel avsedda råa hönsägg och av dem tillverkade hönsäggprodukter samt även andra fågelägg och av dem tillverkade äggprodukter. Genom förordningen stadgas om kvaliteten på ägg, kvalitetsklassificering, stämpling, förpackning, lagring, transport och saluföring av ägg samt om hönsäggprodukters sammansättning, livsmedelshygieniska kvalitet, hantering och förvaring. Förordningen gäller också de krav som skall ställas på äggpackerier.

Lagen om kontroll av ägg och äggprodukter

Lagen tillämpas på kontrollen av ägg som för försäljning klassificerats och förpackats av äggpackerier och på ägg och äggprodukter som skall exporteras eller importeras. I lagen stadgas om de hygienkrav som gäller packerier samt om tillsynen över packerier och anläggningar som tillverkar äggprodukter i syfte att övervaka exporten samt kvalitetsklassificeringen. I förordningen om kontroll av hönsägg och hönsäggprodukter (866/89), som givits med stöd av lagen, utfärdas närmare stadganden om kontrollen av packerier och hönsäggproduktanläggningar samt om exporten av ägg och produkter. I jord- och skogsbruksministeriets beslut (142/85) om krav, som skall ställas på hönsägg och hönsäggprodukter som är avsedda för export, och om beteckningar, som skall anbringas på dessa ges närmare bestämmelser om produkternas kvalitet.

Lagen om smittsamma sjukdomar

I lagen om smittsamma sjukdomar (583/86) ingår stadganden om bekämpande och förebyggande av för människor smittsamma sjukdomar. I lagen om smittsamma sjukdomar stadgas om de utredningar som krävs om hälso tillståndet hos dem som utför sådant arbete där riskerna för att en smittsam sjukdom sprids är större än normalt. Om det med fog kan misstänkas att någon orsakar spridning av en smittsam sjukdom, kan hälsovårdsnämnden förordna att han skall utebli från sitt förvärvsarbete under den tid som risk för spridning av sjukdomen föreligger.

Den allmänna planeringen, ledningen och övervakningen av bekämpandet av smittsamma sjukdomar ankommer på social- och hälso-

vårdsministeriet. Folkhälsoinstitutet är sakkunnig inrättning. Inom länen ankommer verkställigheten av lagen på länsstyrelsen och inom en kommun på kommunen.

2.3. Avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet

Bilaga I till EES-avtalet

I bilaga I till EES-avtalet ingår rådets direktiv (89/437/EEG) om hygienfrågor och hälsorisker i samband med tillverkning och utsläppande på marknaden av äggprodukter, nedan äggproduktsdirektivet. I syfte att harmonisera veterinärkontrollerna har direktivet ändrats genom rådets direktiv 662/89/EEG som ingår i tilläggsprotokollet till EES-avtalet och handlar om veterinära kontroller vid handeln inom gemenskapen i syfte att fullborda den inre marknaden. I EES-avtalet ingår dessutom vissa anpassningar av direktivet vilka gäller definitionen på ägg och de krav som skall ställas på ägg som används som råvara för äggprodukter.

Syftet med direktivet är att harmonisera hygienkraven för äggprodukter så att handeln med äggprodukter inte hindras av att medlemsstaterna har olika hygienkrav när EG:s interna marknad förverkligas.

Äggprodukter definieras i direktivet som produkter som framställs av ägg och är avsedda som livsmedel och som innehåller olika beståndsdelar av ägg eller blandningar av dessa sedan skal och hinnor avlägsnats. Äggprodukterna kan delvis blandas med andra livsmedel eller tillsatser och de kan vara flytande, konserverade, torkade, kristalliserade, frysta, djupfrysta eller koagulerade. För framställningen av äggprodukter kan användas ägg av höns, ankor, gäss, kalkoner, pärlhöns eller vaktel. Med anläggning avses i direktivet en anläggning godkänd för framställning och/eller behandling av äggprodukter.

Direktivet gäller inte för äggprodukter som tillverkats i små enheter och som utan vidare beredning används för framställning av livsmedel, som antingen säljs direkt till konsumenten eller som efter beredning genast serveras på platsen.

Direktivet jämte bilagor innehåller bestämmelser gällande hanteringen av äggprodukter innan de kommer ut i detaljhandeln eller används vid framställning av andra livsmedel.

Bestämmelserna gäller krav på utformningen av anläggningarna, hygienkrav för anläggningarnas lokaler, utrustning och personal, krav för ägg som används som råvara, hygienkrav vid framställning av äggprodukter, äggprodukternas kvalitet, ordnandet av tillsynen samt krav för packning, förvaring, transport och märkning av äggprodukter.

En behörig myndighet i medlemsstaten skall godkänna anläggningarna och registrera dem. En förutsättning för godkännandet är att anläggningen uppfyller de hygienkrav för livsmedel som ställs i direktivet. De anläggningar som har införts i registret skall anmälas till EG-kommissionen, enligt det system som överensstämmer med EES-avtalet till EFTA:s övervakningsmyndighet. Informationen vidarebefordras till de övriga EES-staterna.

Anläggningarna skall stå under myndigheternas regelbundna tillsyn. I direktivets bilaga ingår bestämmelser om de åtgärder för kontroll och tillsyn av produktionsförhållandena som myndigheterna skall vidta. Direktivet ålägger också anläggningarna att övervaka sin egen produktionshygien (egenkontroll).

I direktivet ingår dessutom bestämmelser om import från stater utanför EG, vilka benämns tredje land. Enligt EES-avtalet skall bestämmelserna om tredje land i de direktiv som gäller veterinära frågor inte tillämpas. De avtalslutande parterna får dock inte tillämpa gynnsammare regler för import från tredje land än de som följer av tillämpningen av EES-avtalet.

Tilläggsprotokollet till EES-avtalet

Rådets direktiv (91/684/EEG) om ändring av direktiv 89/437/EEG om hygienfrågor och hälsorisker i samband med tillverkning och utsläppande på marknaden av äggprodukter, som ingår i tilläggsprotokollet, samt den ändring i tilläggsprotokollet av EES-avtalets text som gäller äggprodukt direktivet är av betydelse med tanke på den föreslagna lagen.

I direktiv 91/684/EEG preciseras namnet på den bakteriegrupp som ingår i kvalitetskriterierna för äggprodukter så att det börjar motsvara den nuvarande vetenskapliga benämningen samt slopas kravet gällande förvaringstemperatur för torkade äggprodukter. Genom den textändring som ingår i tilläggsprotokollet ändras EES-avtalets anpassningar av äggprodukt direktivet beträffande definitionen på ägg.

3. Propositionens mål och de viktigaste förslagen

3.1. Mål och medel

Syftet med den föreslagna lagen är att i enlighet med EES-avtalet garantera att hygienkraven för kvaliteten på äggprodukter och på produktionsförhållandena inte lägger hinder i vägen för handeln med dessa produkter mellan EES-staterna.

Avsikten med den föreslagna lagen är att med lagstiftningsmedel garantera att kvaliteten på de äggprodukter som kommer ut i detaljhandeln eller levereras för framställning av andra livsmedel uppfyller hygienkraven för livsmedel. Det viktigaste målet för de hygienkrav som ställs på hanteringen, lagringen och transporten av äggprodukter är att trygga hälsan hos dem som använder äggprodukter och livsmedel som framställts av dem.

Godkännande av anläggningarna och regelbunden övervakning av dem är de centrala elementen i det förfarande som tillämpas för säkerställande av att kvaliteten på äggprodukter motsvarar hygienkraven för livsmedel. Anläggningarna skall själva sköta övervakningen i första hand. Den sker enligt ett program som myndigheten har godkänt och myndigheten övervakar att programmet följs. För att säkerställa att missförhållanden som har konstaterats vid anläggningarna avhjälpas skall myndigheten ha möjlighet att meddela nödvändiga föreskrifter och förbud. Vid behov skall dessa kunna förenas med vite eller hot om tvångsutförande och avbrytande. Den föreslagna lagen skall dessutom innehålla stadganden om straff för brott mot lagen.

3.2. De viktigaste förslagen

Tillämpningsområdet för den föreslagna lagen omfattar hantering, lagring och transport av äggprodukter avsedda för allmän konsumtion innan de kommer ut i detaljhandeln eller används för framställning av andra livsmedel. I dessa produktionsled skall alla åtgärder vidtas för att hindra att hygieniska missförhållanden uppkommer och att den livsmedelshygieniska kvaliteten på nämnda livsmedel försvagas.

Jord- och skogsbruksministeriet skall svara för den allmänna verkställigheten av den föreslagna lagen och anstalten för veterinärmedicin

och livsmedel skall sköta den högsta tillsynsledningen. Länsstyrelsen skall sköta ledningen av tillsynen inom länet och kommunen skall sköta tillsynen inom kommunen.

I lagen uppställs de grundläggande livsmedelshygieniska kraven för äggprodukter. Äggprodukter får inte på grund av sina egenskaper medföra hälsorisker för dem som använder dem. Anläggningar som framställer äggprodukter skall godkännas för sin verksamhet. Det samma gäller ändringar som görs vid anläggningarna eller i deras verksamhet. Ett villkor för godkännande skall vara att anläggningarna uppfyller de krav som den föreslagna lagen ställer på lokaler och verksamheten. Äggprodukter får framställas och hanteras endast vid godkända anläggningar.

Anläggningarna skall själva sörja för att uppkomsten av hygieniska missförhållanden i alla produktionsled förhindras. För detta ändamål skall anläggningen ha ett egenkontrollsystem som tillsynsmyndigheten har godkänt.

Den föreslagna lagen innehåller stadganden om tillsynsmyndighetens befogenheter. Till dem hör rätt till information, inspektionsrätt samt provtagningsrätt och rätt att undersöka prov. Den kommunala övervakningsmyndigheten skall kunna meddela näringsidkaren nödvändiga förbud och föreskrifter för förebyggande av hälsorisker. Vid behov skall dessa kunna förenas med vite eller hot om tvångsutförande och avbrytande. I extrema fall skall den kommunala övervakningsmyndigheten kunna omhänderta äggprodukter, om det finns skäl att misstänka att de medför omedelbar fara för hälsan och andra säkerhetsåtgärder enligt den föreslagna lagen inte kan anses tillräckliga.

Den föreslagna lagen innehåller också särskilda straffstadganden och ett stadgande om förverkandepåföljd.

Kommunen skall kunna uppbära avgifter för godkännande av anläggningar och egenkontrollsystem samt för eventuella extra tillsynsuppgifter som mottagarlandet kräver vid export till länder utanför EES. Den regelbundna övervakningen från myndigheternas sidan skall ske på kommunens bekostnad.

Den föreslagna lagen innehåller detaljerade bemyndiganden att genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet meddela detaljerade föreskrifter om genomförandet av äggproduktdirektiven.

4. Propositionens verkningar

4.1. Ekonomiska verkningar

Verkningar i fråga om statsekonomin och den kommunala ekonomin

Verkställigheten av lagen förutsätter inte några nya tjänster vid jord- och skogsbruksministeriet, anstalten för veterinärmedicin och livsmedel eller länsstyrelserna.

Genom den föreslagna lagen upphävs lagen om kontroll av ägg och äggprodukter. Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel har årligen med stöd av nämnda lag kontrollerat ca 2 400 000 ägg och 200 äggproduktsprov samt gjort ca 400 kontrollbesök i äggpackerier. För kontrollerna och undersökningen av prov har avgifter uppburits. Denna kontrollverksamhet upphör när den föreslagna lagen träder i kraft. De resurser som då frigörs skall användas för de meruppgifter som införandet av EES-avtalet förutsätter, bland annat ordnandet av övervakningen av främmande ämnen i animaliska livsmedel.

Kommunen sköter för närvarande övervakningen av äggproduktanläggningar med stöd av hälsovårdslagen. Kostnaderna för denna övervakning har inom ramen för statsandelsystemet fördelat sig någorlunda jämnt mellan kommunerna och staten.

När den övervakning som anstalten för veterinärmedicin och livsmedel utfört med stöd av lagen om kontroll av ägg och äggprodukter upphör, överförs ansvaret för övervakningen av anläggningarna i större utsträckning än tidigare på kommunerna. Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel skall dock i fortsättningen stöda kommunen i egenskap av den myndighet som leder tillsynen. Den föreslagna lagen gör också tillsynen över anläggningarna effektivare i och med systemet med egenkontroll. Systemet med egenkontroll innebär att behovet av tillsyn från myndigheternas sida kommer att minska.

Tillsynen enligt den föreslagna lagen förutsätter inga nya tjänster i kommunerna. Varje kommun kan ordna övervakningen på det sätt som den anser vara mest ändamålsenligt.

I Finland finns för närvarande en anläggning inom det område som den föreslagna lagen kommer att reglera. Eftersom den övervakning som kommunerna skall sköta närmast går ut på tillsyn över att anläggningarnas egenkont-

roll fungerar, blir kommunernas årliga totalkostnader för övervakningen ganska små.

Kommunerna skall kunna uppbära avgift av anläggningarna för behandlingen av ärenden som gäller godkännande av anläggningar samt för det extra övervakningsarbete som föranleds av export till tredje land. Avgifterna skall uppbäras enligt en taxa som kommunen har godkänt.

Verkningar för näringslivet

Tillsynen över anläggningarna skall till stor del basera sig på anläggningarnas system för egenkontroll. Det skall i sin tur stå i nära samband med anläggningens interna kvalitetskontroll. Därför är det mycket svårt att uppskatta de kostnader som den lagstadgade egenkontrollen åsamkar.

Enligt den föreslagna lagen skall kommunerna kunna uppbära avgift av anläggningarna för godkännande av anläggningen, för godkännande av programmet för egenkontroll samt för de ökade tillsynsuppgifter som exporten till länder utanför EES medför. Dessa åtgärder utgör inte en fortlöpande kostnadspost.

Finlands enda anläggning som framställer äggprodukter uppfyller den föreslagna lagens krav gällande utformningen och verksamheten, så i detta avseende uppstår inga merkostnader.

4.2. Verkningar i fråga om organisation och personal

Den allmänna verkställigheten av den föreslagna lagen, planeringen och styrningen skall ankomma på jord- och skogsbruksministeriet.

Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel skall leda tillsynen över lagen och de stadganden som utfärdats med stöd av den. Tillsynsledningen blir en ny uppgift för anstalten. Tillsynen över framställningen av äggprodukter har tidigare letts av jord- och skogsbruksministeriets veterinär- och livsmedelsavdelning samt livsmedelsverket. Att tillsynsledningen enligt den föreslagna lagen överförs till anstalten för veterinärmedicin och livsmedel medför inga behov av att utöka anstaltens personal, eftersom anstaltens övriga lagstadgade uppgifter

minskar väsentligt i och med den föreslagna lagen.

Länsstyrelserna skall sköta tillsynen inom sina områden och på lokal nivå sköter kommunerna tillsynen.

Det finns inget behov av mera personal på någon organisationsnivå.

4.3. Miljöeffekter

Den föreslagna lagen har inga verkningar på miljön.

5. Beredningen av propositionen

Propositionen har beretts som tjänsteuppdrag vid jord- och skogsbruksministeriet. Förhandlingar om propositionen har förts med handels- och industriministeriet och anstalten för veterinärmedicin och livsmedel. Utlåtanden om propositionen begärdes av följande instanser: handels- och industriministeriet, social- och hälsovårdsministeriet, tullstyrelsen, länsstyrelserna, anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, livsmedelsverket, Veterinärmedicinska högskolans avdelning för livsmedels- och miljöhygien, Livsmedelsindustriförbundet, Finlands Kommunförbund, Centralförbundet för lant- och skogsbruksproducenter, Svenska Lantbruksproducenternas Centralförbund, Finlands Veterinärförbund, Finlands Konsumentförbund, Kuluttajat-Konsumenterna ry, Kemistförbundet i Finland, Agronomförbundet, Kuntien Terveystarkastajat ry, Terveys- ja ympäristöalan tekniset ry, Suomen kananmunanviejät/Munakunta och Scanegg Oy.

Vid beredningen av propositionen har särskilt beaktats att propositionen endast skall innehålla de stadganden som genomförandet av äggproduktdirektiven förutsätter. De bemyndiganden för jord- och skogsbruksministeriets att meddela föreskrifter som ingår i propositionen har begränsats så att de gäller de föreskrifter som verkställigheten av EES-avtalet förutsätter.

6. Andra omständigheter som inverkat på propositionens innehåll

Propositionen ansluter sig till genomförandet

av EES-avtalet. Genom den föreslagna lagen harmoniseras den finska lagstiftning som gäller de livsmedelshygieniska kvalitetskraven för äggprodukter och övervakningen av livsmedelshygienien med EG:s motsvarande bestämmelser. Hänvisningar till de direktiv som avses i denna

proposition ingår i bilaga I till EES-avtalet samt i tilläggsprotokollet till EES-avtalet.

Genom den föreslagna lagen upphävs lagen om kontroll av ägg och äggprodukter och de stadganden och bestämmelser som givits med stöd av den.

DETALJMOTIVERING

1. Lagförslaget

1 kap. Allmänna stadganden

Lagens syfte och tillämpningsområde

1 §. Syftet med den föreslagna lagen är att garantera att kvaliteten på äggprodukter som är avsedda som livsmedel uppfyller hygienkraven för livsmedel. Genom lagen kan de EG-rättsakter som ingår i EES-avtalet och gäller den livsmedelshygieniska kvaliteten på äggprodukter och övervakningen av denna införas. Äggprodukter definieras närmare i 5 §.

Med livsmedelshygienisk kvalitet avses egenskaper som hänför sig till äggprodukternas renhet, mikrobiologiska egenskaper, främmande ämnen, temperatur samt lukt och smak.

2 §. Den föreslagna lagen skall tillämpas på hantering, tillverkning, lagring och transport av äggprodukter som framställts av ägg av höns, ankor, gäss, kalkoner, pärlhöns eller vaktel och som är avsedda för allmän konsumtion innan de kommer ut i detaljhandeln eller används för framställning av andra livsmedel. Den föreslagna lagen skall också tillämpas på de livsmedelshygieniska krav som ställs på dessa äggprodukter samt på ägg som används som råvara för dem samt på de livsmedelshygieniska kraven för packning, förvaring och transport av dessa ägg.

Med äggprodukter avsedda för allmän konsumtion förstås produkter som är avsedda att säljas eller annars överlåtas i samband med att de bjuds ut till försäljning eller att användas vid framställning av livsmedel inom livsmedelindustrin eller i storhushåll.

3 §. Den föreslagna lagen skall inte tillämpas på livsmedel som framställts av äggprodukter och inte på framställning eller annan behandling av sådana livsmedel.

Lagen skall inte heller tillämpas på sådan

ringa framställning av äggprodukter som sker i anläggningar eller storhushåll och livsmedelsbutiker, där äggprodukterna används som sådana utan någon behandling för framställning av sådana livsmedel som antingen säljs direkt till konsumenten eller serveras på platsen genast efter framställningen. Den föreslagna lagen gäller inte heller hantering av äggprodukter i privata hushåll.

Den föreslagna lagen skall inte tillämpas på transport av äggprodukter från partiaffärer. Om äggprodukter dock framställs eller behandlas på något annat motsvarande sätt i partiaffären är det fråga om en anläggning som skall godkännas och övervakas i enlighet med den föreslagna lagen och transportererna från den hör till lagens tillämpningsområde.

Förhållande till andra författningar och definitioner

4 §. Äggproduktdirektivet gäller också hälsokraven för den personal som hanterar äggprodukter vid anläggningarna. Avsikten är att de krav som gäller hälsotillståndet hos de anställda vid anläggningarna och som hänför sig till bekämpandet och förebyggandet av smittsamma sjukdomar skall uppställas och de åtgärder som gäller dem vidtas vid anläggningarna med stöd av lagen om smittsamma sjukdomar.

De allmänna kvalitetskraven för hushållsvatten ingår i hälsovårdslagen. De skall tillämpas också på det vatten som används vid anläggningarna enligt den föreslagna lagen.

5 §. Äggproduktdirektivet innehåller flera detaljerade definitioner. Endast de som är nödvändiga för att precisera innehållet i den föreslagna lagen har tagits in i den. Definitioner

nera har gjorts upp så att de så noggrant som möjligt följer innehållet i direktiven.

Med *äggprodukter* avses produkter som framställs av ägg av höns, ankor, gäss, kalkoner, pärlhöns eller vaktel och är avsedda som livsmedel och som innehåller olika beståndsdelar av ägg eller blandningar av dessa sedan skal och hinnor avlägsnats. Äggprodukterna kan delvis blandas med andra livsmedel, t.ex. socker, eller tillsatser. Äggprodukter kan vara flytande, konserverade, torkade, kristalliserade, frysta, djupfrysta eller koagulerade.

Med *anläggning* avses alla sådana lokaler där äggprodukter tillverkas eller behandlas (t.ex. processas, fryses, djupfrysas, förpackas eller lagras) före de levereras för försäljning.

Med *tillsynsmyndighet* avses alla statliga och kommunala myndigheter som svarar för den allmänna verkställigheten av den föreslagna lagen, tillsynsledningen och övervakningen. Till dem hör jord- och skogsbruksministeriet, anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, länsstyrelsen och den kommunala övervakningsmyndigheten. Tullmyndigheterna hör också till tillsynsmyndigheterna enligt den föreslagna lagen.

2 kap. Myndigheter

Allmän verkställighet

6 §. Den allmänna verkställigheten av den föreslagna lagen skall ankomma på jord- och skogsbruksministeriet. Till den allmänna verkställigheten hör den allmänna planeringen, styrningen och övervakningen av verksamheten.

Tillsynsledningen och övervakningen

7 §. På nivån för centrala ämbetsverk skall tillsynsledningen ankomma på anstalten för veterinärmedicin och livsmedel. Hygienövervakningen vid de anläggningar som avses i den föreslagna lagen har för närvarande ordnats i enlighet med hälsovårdslagen och tillsynsledningen ankommer på livsmedelsverket. Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel har dock utövat tillsyn enligt lagen om kontroll av ägg och äggprodukter i de anläggningar som framställer äggprodukter. Även export- och importövervakningen av äggprodukter har ankommit

på den. Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel är således vårt lands ledande expert i fråga om tillsynen över äggprodukter och därför föreslås att tillsynsledningen skall ges i uppdrag åt anstalten.

8 §. Övervakningen enligt den föreslagna lagen skall skötas av kommunen inom sitt område. Uppgiften skall skötas av en nämnd eller något annat organ med flera medlemmar som kommunen förordnar och som i lagen kallas kommunal övervakningsmyndighet. Flera kommuner kan också ha en gemensam nämnd eller ett gemensamt organ. Kommunfullmäktige kan besluta att organet får överföra sin beslutanderätt på en tjänsteinnehavare som lyder under det. Om organet är gemensamt för flera kommuner, skall beslutet om möjligheten att överföra beslutanderätten fattas på det sätt som avtalats i grundavtalet för samkommunen. Om organet får rätt att överföra beslutanderätten kan det självt inom denna befogenhet bestämma vilka uppgifter det vill överföra på tjänsteinnehavaren. På detta sätt kan kommunen eller samkommunen själv bestämma hur den ändamålsenligast ordnar skötseln av uppgifterna enligt den föreslagna lagen.

3 kap. Krav på äggprodukter samt på produktionen av dem

Allmänna krav

9 §. Äggprodukterna skall vara lämpliga för sitt ändamål och de får inte ha några sådana egenskaper som är skadliga för människors hälsa. Genom jord- och skogsbruksministeriets beslut meddelas närmare föreskrifter om dessa allmänna krav.

Med att produkterna skall vara lämpliga för sitt ändamål avses t.ex. lukt-, smak-, struktur- och färgegenskaper. Av råvaror som ursprungligen inte lämpar sig som råvara för livsmedel får inte med någon som helst metod beredas produkter som skall användas som livsmedel, även om hälsoriskerna kan förhindras med någon tillverkningsmetod. Därför innehåller paragrafen ett krav på att ägg som används som råvara för äggprodukter skall härstamma från djur som inte har några sjukdomar som väsentligen skulle kunna försämra äggens livsmedelshygieniska kvalitet.

Med egenskaper som är skadliga för hälsan avses mikrobiologiska och kemiska egenskaper

hos äggprodukterna eller äggen vilka kan skada människan. Äggprodukter får inte innehålla bakterier eller andra mikrober i sådana mängder att de kan medföra men för hälsan hos dem som äter dessa livsmedel. Kemiska ämnen som är skadliga för hälsan är bl.a. rester av läkemedel och bekämpningsmedel samt rengöringsmedel som via äggen hamnar i äggprodukterna. Mängden av sådana kemiska ämnen i äggprodukter får inte överstiga de gränsvärden som har fastställts på hälsogrunder.

Enligt äggproduktdirektivet är det förbjudet att blanda olika fågelarters ägg vid framställning av äggprodukter.

10 §. Enligt äggproduktdirektivet skall också äggprodukter som används för framställning av andra livsmedel uppfylla kraven i direktivet. Därför stadgas i denna paragraf särskilt att för framställning av andra livsmedel får inte säljas eller användas äggprodukter som inte uppfyller kraven i denna lag och i de stadganden och bestämmelser som givits med stöd av den. För framställning av livsmedel som säljs direkt till konsumenten och livsmedel som serveras på framställningsplatsen direkt efter framställningen kan dock i enlighet med 3 § 3 punkten användas sådana obehandlade äggprodukter som denna lag inte tillämpas på.

Godkännande av anläggningar samt krav på deras utformning och verksamhet

11 §. Äggproduktdirektivet förutsätter att en myndighet godkänner de anläggningar som framställer äggprodukter. En förteckning skall föras över anläggningarna och de skall föras med nummer. Också ändringar i anläggningarna skall godkännas särskilt. Enligt EES-avtalet skall medlemsstaterna tillstålla EFTA:s övervakningsmyndighet förteckningen över godkända och registrerade anläggningar. Förteckningen över godkända eller registrerade anläggningar vidarebefordras till de övriga EES-staterna för kännedom.

Enligt den föreslagna lagen skall den kommunala övervakningsmyndigheten godkänna en anläggning sedan myndigheten har konstaterat att anläggningen uppfyller kraven i den föreslagna lagen. En ansökan om godkännande skall lämnas in till den kommunala övervakningsmyndigheten. Ansökan skall göras innan verksamheten vid anläggningen inleds eller

innan väsentliga ändringar görs i konstruktioner eller verksamheten.

Tillsynen över anläggningarna förutsätter att den kommunala övervakningsmyndigheten får anmälan om när verksamheten vid en anläggning upphör. Ett stadgande om detta ingår i 2 mom.

12 §. Anläggningarna skall vara så utformade, ha sådan utrustning och fungera på ett sådant sätt att de inte i något led av hanteringen eller produktionen av äggprodukter medför att den livsmedelshygieniska kvaliteten på det livsmedel som hanteras försämras i sådan mån att de äggprodukter som levereras från anläggningen inte längre uppfyller kvalitetskraven i den föreslagna lagen.

De detaljerade kraven för anläggningars utformning och verksamhet skall meddelas genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet. Kraven skall uppställas så att de överensstämmer med äggproduktdirektivet. Om bemyndigande för jord- och skogsbruksministeriet att meddela föreskrifter stadgas i 43 §.

13 §. För att anläggningarna skall fås i sådant skick att de överensstämmer med den föreslagna lagen krävs det speciell sakkunskap, som i synnerhet små anläggningar kan ha svårt att få tag på. I lagen föreslås därför ett stadgande om att den kommunala övervakningsmyndigheten i mån av möjlighet på begäran skall ge de råd som behövs för att anläggningen skall fås i sådant skick att den överensstämmer med den föreslagna lagen. Kommunen skall dock ordna rådgivning endast inom ramen för de resurser som står till förfogande.

14 §. Äggproduktdirektivet förutsätter att anläggningarna själva övervakar verksamhetshygien. Syftet med den föreslagna lagen är att i enlighet härmed lägga en betydande del av ansvaret för ordnandet av en kontinuerlig övervakning av livsmedelshygien på själva anläggningen. Samtidigt blir det den kommunala övervakningsmyndighetens uppgift att framför allt iaktta att anläggningarnas egenkontroll fungerar.

I paragrafen åläggs anläggningarna skyldighet att själva förhindra att det uppstår sådana missförhållanden i fråga om livsmedelshygien som medför hälsorisker. För att en anläggning skall kunna sköta denna uppgift så bra och tillförlitligt som möjligt skall den på egen

bekostnad utarbeta och tillämpa ett egenkontrollsystem som den kommunala övervakningsmyndigheten godkänner.

Den kommunala övervakningsmyndigheten skall alltid ha tillgång till resultaten av egenkontrollen för myndighetstillsynen. Anläggningen skall också omedelbart meddela övervakningsmyndigheten sådana konstaterade missförhållanden vid anläggningen som medför hälsorisker. En anläggning skall också vid behov dra bort från marknaden sådana äggprodukter som levererats från anläggningen, om det finns skäl att misstänka att de kan vara skadliga för människans hälsa.

De närmare föreskrifter om egenkontrollsystemet som äggproduktdirektivet förutsätter skall meddelas genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet. Ett stadgande om detta ingår i 43 §. I egenkontrollsystemet skall de punkter i verksamheten vid anläggningarna fastställas där det på grund av processens natur kan uppstå livsmedelshygieniska faror i livsmedlet. Till egenkontrollsystemets uppgifter skall höra att övervaka dessa kritiska punkter, registrera avvikelser, meddela övervakningsmyndigheten dem samt avhjälpa missförhållanden. I äggproduktdirektivet nämns i synnerhet att mikrobiologiska undersökningar av äggproduktpartierna samt bestämmande av förvaringstiderna hör till egenkontrollen. Systemets innehåll och omfattning är beroende av anläggningens storlek och verksamhetens art. I anslutning till egenkontrollen skall anläggningen på egen bekostnad ta och undersöka de prov som behövs för komplettering av egenkontrollen och som myndigheten bestämmer. En sådan bestämmelse ingår också i äggproduktdirektivet.

Hantering, transport, märkning och bokföring

15 §. Äggprodukter och ägg som används som råvara för dem skall i alla skeden behandlas så att deras livsmedelshygieniska kvalitet hela tiden är så hög som möjligt. När äggprodukter och ägg som används som råvara för dem behandlas, förvaras och transporteras kan deras livsmedelshygieniska kvalitet försämrast närmast till följd av värme, hårdhänt behandling eller förorening från omgivningen. Närmare föreskrifter som gäller hanterings- och transportförhållandena och som äggproduktdirektivet förutsätter skall meddelas gen-

om beslut av jord- och skogsbruksministeriet med stöd av 43 §.

Paragrafens 2 mom. innehåller ett förbud mot att tillverka äggprodukter som är avsedda som livsmedel vid andra anläggningar än sådana som har godkänts eller registrerats i enlighet med den föreslagna lagen.

16 §. Äggproduktdirektivet förutsätter att äggprodukterna märks i samband med framställningen. Av dessa märkningar skall framgå den anläggning som tillverkat produkten och ursprungsland. Med hjälp av märkningen skall man således kunna spåra en äggprodukts ursprung, något som är viktigt t.ex. när man utreder ursprunget för partier som är skadliga för hälsan. I paragrafen stadgas också att förpackningar för ägg som används som råvara för äggprodukter skall märkas för att de skall kunna identifieras och deras ursprung utredas. Märkningen tjänar också anläggningens egen kvalitetskontroll.

I paragrafen stadgas också om den bokföring som den föreslagna lagen förutsätter av anläggningarna. Anläggningarna skall vara skyldiga att på egen bekostnad föra bok över de ägg som levereras till anläggningen och används som råvara och över de äggprodukter som levereras från anläggningen. Av bokföringen skall dessutom framgå varifrån de ägg som används som råvara har levererats till anläggningen och var de har packats samt vart äggprodukter har levererats från anläggningen. Detaljerade föreskrifter om bokföringen meddelas enligt 43 § 1 mom. 4 punkten genom jord- och skogsbruksministeriets beslut.

4 kap. Tillsyn

Anläggningarnas skyldighet att lämna hjälp

17 §. Tillsynen över anläggningarna förutsätter att anläggningen lämnar tillsynsmyndigheterna den hjälp de behöver för den praktiska övervakningen. Övervakningen kräver att en representant för anläggningen vid behov förevisar anläggningen och produktionslokalerna för tillsynsmyndigheten och ser till att tillsynsmyndigheten får tillträde till alla punkter som skall övervakas. Till de tillsynsmyndigheter som avses i paragrafen hör förutom den kommunala övervakningsmyndigheten även de myndigheter som avses i 5 § 3 punkten.

Tillsynsmyndigheternas rätt att få information och utföra inspektioner samt rätt att få och undersöka prov

18 §. En förutsättning för tillsynen är att tillsynsmyndigheterna av näringsidkaren och andra personer, som omfattas av stadgandena i den föreslagna lagen, får den information som behövs för tillsynen. Till denna information hör t.ex. de iakttagelser som har gjorts och de mätning- och undersökningsresultat som har erhållits i samband med anläggningens egenkontroll samt uppgifter om de produktions- och förädlingsmetoder som används vid anläggningen. Det föreslås att ett stadgande om skyldighet att lämna information tas in i 1 mom. Tillsynsmyndighetens rätt till information skall endast gälla sådan information som är av betydelse med tanke på tillsynen enligt den föreslagna lagen. Informationen skall lämnas inom en av tillsynsmyndigheten fastställd skälig tid.

Också andra statliga och kommunala myndigheter, såsom hälsoskydds- och byggnadstillsynsmyndigheterna, kan förfoga över sådan information som är av betydelse för tillsynen över att den föreslagna lagen iakttas. För att tillsynen skall vara effektiv och t.ex. överlappande undersökningar kunna undvikas föreslås att tillsynsmyndigheterna enligt den föreslagna lagen skall ha rätt att också av dessa andra myndigheter få sådan information som tillsynen kräver.

19 §. Tillsynen förutsätter att tillsynsmyndigheten får tillträde till de lokaler där verksamheten bedrivs och kan utföra inspektioner och undersökningar där. Ett stadgande som ger rätt till detta föreslås i 1 mom.

Enligt artikel 7 i äggproduktdirektivet utför experter från kommissionen kontroller i medlemsstaterna för att säkerställa att direktivet tillämpas på behörigt sätt. Inspektionerna utförs i samarbete med behöriga myndigheter i medlemsstaten. Enligt artikel 108 och 109 i EES-avtalet övervakar EFTA:s övervakningsmyndighet att skyldigheterna enligt avtalet uppfylls i EFTA-staterna. Övervakningsförfarandena skall stämma överens med de övervakningsförfarandena som EG tillämpar. De bestämmelser i direktiven som gäller EG:s inspektörer gäller således också de inspektörer som tjänstgör hos EFTA:s övervakningsmyndighet. EES-avtalet förutsätter att också de tjänstemän som tjänstgör hos EFTA:s övervakningsmy-

nighet skall ha tillträde till anläggningarna för att utföra inspektioner. Ett stadgande om detta föreslås i 2 mom.

20 §. Tillsynen förutsätter att tillsynsmyndigheten kan ta prov på äggprodukter i olika hanterings- och beredningsskeden och undersöka dem samt inspektera den utrustning, de redskap och utrymmen som används i verksamheten. På grund av verksamhetens natur bör tillsynsmyndigheten få ta proven gratis. Tillsynen från myndigheternas sida stöder anläggningens egenkontrollsystem och därigenom hela verksamheten vid anläggningen. De prov som den kommunala övervakningsmyndigheten tar skall undersökas på bekostnad av den myndighet som har tagit dem. När avgift skall uppbäras för undersökning av prov i samband med import- och exportkontroller som utförs av statliga myndigheter skall bestämmas enligt lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92), om inte något annat följer av beslut som Gemensamma EES-kommittén har fattat enligt artikel 4 i protokoll 10 till EES-avtalet.

Allmänna stadganden om tagning och undersökning av prov på livsmedel ingår i de stadganden som har utfärdats med stöd av livsmedelslagen. De kan mycket väl tillämpas också på prov enligt den föreslagna lagen. Ett hänvisningsstadgande om detta skall ingå i 2 mom. De stadganden som gäller prov på livsmedel ingår i provtagningsförordningen (385/83) och de stadganden som gäller laboratorier som utför undersökningar i livsmedelsförordningen (408/52).

Föreskrifter och förbud

21 §. Om en anläggning eller verksamheten där inte uppfyller kraven i den föreslagna lagen skall den kommunala övervakningsmyndigheten uppmana anläggningen att avhjälpa bristerna. När hälsoskäl förutsätter det skall övervakningsmyndigheten härvid kunna meddela sådana föreskrifter och förbud som behövs för förebyggande av hälsorisker.

Föreskrifterna eller förbudet kan gälla användningen av en maskin, anordning eller ett produktionsutrymme eller hanteringen av produkter. De kan vara i kraft till bristen har avhjälpits.

Avsikten är att det föreslagna stadgandet skall tillämpas t.ex. i sådana situationer där den äggprodukt som hanteras på grund av en

störning i processen vid anläggningen har pastöriserats bristfälligt så att produktens livsmedelshygieniska kvalitet har äventyrats, eller där nödvändig förvaringstemperatur inte kan upprätthållas på grund av att kylningsanordningen har gått sönder. De föreskrifter och förbud som meddelas skall basera sig på den information som står till övervakningsmyndighetens förfogande och som myndigheten har skaffat samt stå i rätt relation till omfattningen och betydelsen av den rättsliga nyttighet som äventyras.

Innehållet i det föreslagna stadgandet överensstämmer med vad som för närvarande i hälsovårdslagen stadgas om hälsovårdsmyndigheternas befogenheter att meddela föreskrifter för förebyggande av uppkomsten av hälsorisker. Enligt 82 § hälsovårdslagen har hälsovårdsnämnden rätt att med stöd av undersökning som verkställt av hälsovårdsmyndighet meddela föreskrifter vilka är nödvändiga för avvärijande av hälsofara.

22 §. I paragrafen stadgas om den kommunala övervakningsmyndighetens möjlighet att förbjuda att en äggprodukt används som livsmedel eller vid tillverkningen av livsmedel, om den eller de förhållanden under vilka den har hanterats inte överensstämmer med lagen. Samtidigt ger paragrafen en möjlighet att förbjuda att sådana ägg som inte uppfyller kraven i denna lag eller i föreskrifter som meddelats med stöd av den används vid framställningen av äggprodukter.

När hälsoskäl förutsätter det skall övervakningsmyndigheten kunna bestämma vad som skall ske med produkterna i fråga. När föreskrifterna meddelas bör strävan vara att näringsidkaren kan utnyttja produkterna på ett så ekonomiskt sätt som möjligt med tanke på undvikande av hälsorisker. Produkter som inte är tjänliga som livsmedel kan ofta ännu användas t.ex. som djurfoder.

23 §. Brådskande åtgärder krävs i sådana situationer där hälsoskador redan har konstaterats eller där uppkomsten av en hälsoskada, om situationen får fortgå, är så uppenbar att det inte går att vänta på att den kommunala övervakningsmyndigheten skall sammanträda för att fatta beslut. Härvid skall den kommunala tjänsteinnehavare som övervakar anläggningen kunna meddela de föreskrifter och förbud för förebyggande av hälsoskador som situationen förutsätter. Som exempel på sådana situationer kan nämnas att man har konstaterat

att förekomst av sjukdomsalstrande mikrober i produkterna, att produkten förfarits eller innehåller något giftigt ämne.

Den tjänsteinnehavare som har meddelat föreskrifterna eller förbudet skall utan dröjsmål meddela den kommunala övervakningsmyndigheten detta. Efter att myndigheten har fått meddelandet besluter den om fortsatta åtgärder.

24 §. I paragrafen stadgas om övervakningsmyndighetens skyldighet att höra näringsidkaren innan en föreskrift eller ett förbud som gäller anläggningen meddelas.

Vite samt hot om tvångsutförande och avbrytande

25 §. Den kommunala övervakningsmyndigheten skall kunna förena en föreskrift eller ett förbud som meddelats med stöd av 21—23 §§ med vite eller hot om att en åtgärd som parten inte har vidtagit vidtas på hans bekostnad. De allmänna stadgandena om administrativt vite samt om hot om tvångsutförande och avbrytande ingår i viteslagen (1113/90), som därför i övrigt skall tillämpas på dylika fall.

Omhändertagande

26 §. Den kommunala övervakningsmyndigheten skall kunna omhänderta äggprodukter, om de eller de förhållanden under vilka de har hanterats har varit sådana att det finns skäl att misstänka att produkterna medför direkta hälsorisker och de andra möjligheter som står till övervakningsmyndighetens förfogande inte kan anses tillräckliga för att säkerställa att produkterna i fråga inte används som livsmedel.

Omhändertagande skall användas som en sista metod om situationen bedöms vara så allvarlig att inte övervakningsmyndighetens föreskrift eller förbud ens förenade med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande är ett tillräckligt effektivt sätt att hindra att en produkt som har konstaterats eller misstänks medföra hälsorisker kommer ut på marknaden.

27 §. Paragrafen innehåller noggranna stadganden om omhändertagningsförfarandet. Avsikten med dem är att trygga näringsidkarens rättsskydd.

Förvaring och användning av omhändertagen egendom

28 §. Den kommunala övervakningsmyndig-

heten skall fatta beslut om hur den omhändertagna egendomen skall förvaras och användas. Den kommunala övervakningsmyndigheten kan ha svårt att hitta en lämplig förvaringsplats för den omhändertagna egendomen, t.ex. lämpliga kalla förvaringsutrymmen, någon annanstans än vid anläggningen i fråga. Därför skall egendomen också kunna förvaras vid anläggningen. Egendomen skall märkas eller förvaringsutrymmet förseglas eller märkas så att den omhändertagna egendomen utan svårigheter kan skiljas från anläggningens övriga egendom.

Den omhändertagna egendomen skall kunna undersökas för att den livsmedelshygieniska kvaliteten skall kunna utredas. Beslutet om hur egendomen skall användas skall fattas genast efter att den har omhändertagits eller, om ovan avsedda undersökningar är nödvändiga, genast när undersökningens resultat är klara. Beroende på de hygieniska förutsättningarna till följd av egendomens livsmedelshygieniska kvalitet kunde egendomen t.ex. användas som livsmedel på så sätt upphettad eller bearbetad på något annat sätt att de livsmedelshygieniska brister som egendomen hade avhjälpas, användas som djurfoder eller i extrema fall förstöras.

När besluten om förvaring och användning av omhändertagen egendom fattas skall den kommunala övervakningsmyndigheten förfara så att den ekonomiska förlust som omhändertagandet och andra åtgärder i samband därmed åsamkar näringsidkaren blir så liten som möjligt med beaktande av egendomens livsmedelshygieniska kvalitet och de användningsändamål som denna möjliggör.

Det skall i första hand ankomma på näringsidkaren att vidta de åtgärder som den kommunala övervakningsmyndigheten bestämmer. Om näringsidkaren inte inom utsatt tid vidtar åtgärderna, skall den kommunala övervakningsmyndigheten kunna förordna att åtgärderna skall vidtas av någon annan.

29 §. Med stöd av tvångsmedelslagen (450/87) kan förundersökningsmyndigheten ta egendom i beslag bl.a. om det finns skäl att anta att den kan ha betydelse som bevis i brottmål eller att en domstol förklarar den förbruten. Egendomen skall säljas om den lätt förfars eller förflyktigas, om den snabbt sjunker i värde eller om det är synnerligen dyrt att vårda den. Beslut om att egendomen skall säljas fattas av chefen för polisdistriktet.

I paragrafen föreslås stadganden om att

egendomen skall kunna säljas endast för det ändamål som den kommunala övervakningsmyndigheten godkänner och att den, om hälsoskäl så kräver, skall förstöras i stället för att säljas. På detta sätt kan det säkerställas att den beslagtagna egendomen används på ett sätt som överensstämmer med dess livsmedelshygieniska kvalitet.

30 §. I paragrafen stadgas om förfarandet med omhändertagen eller beslagtagna egendom i sådana fall då åtal om brott mot den föreslagna lagen inte väcks eller domstolen inte förklarar den beslagtagna egendomen förbruten. Den kommunala övervakningsmyndigheten skall bestämma om användningssättet, om egendomens livsmedelshygieniska kvalitet är så dålig att egendomen inte som sådan kan överlåtas till ägaren.

Återkallande av godkännande av en anläggning

31 §. Om den kommunala övervakningsmyndigheten konstaterar att förhållandena eller verksamheten vid en anläggning inte uppfyller de krav som ställs i lagen och med stöd av den, och har bristen trots uppmaning från övervakningsmyndighetens sida inte avhjälpats, skall övervakningsmyndigheten ålägga anläggningen att avhjälpa missförhållandet i fråga.

Om bristen är så allvarlig att hälsoskäl förutsätter att verksamheten vid anläggningen avbryts för den tid bristen avhjälpas, skall övervakningsmyndigheten i detta syfte kunna återkalla godkännandet av anläggningen antingen helt eller delvis tills de ändringar som övervakningsmyndigheten kräver har utförts. Om uppmaningen inte har följts inom utsatt tid, skall godkännandet av anläggningen återkallas. En med tanke på faran skälig tid skall reserveras för avhjälpandet av bristen.

Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel är den nationella tillsynsmyndighet som gentemot EFTA:s övervakningsmyndighet svarar för att övervakningen av anläggningarna överensstämmer med EES-avtalet. Därför skall anstalten för veterinärmedicin och livsmedel ha behörighet att vid behov uppmana kommunen att vidta åtgärder för återkallande av godkännandet av en anläggning, om anläggningen inte uppfyller kraven i den föreslagna lagen och den kommunala övervakningsmyndigheten inte på eget initiativ har vidtagit ifrågavarande åtgärder. Det blir närmast fråga om sådana fall då anstalten för veterinärmedicin och livsmedel i

samband med en inspektion har konstaterat missförhållanden i verksamheten vid en anläggning, men den kommunala övervakningsmyndigheten dock tolkar de krav som gäller anläggningen så att den anser att anläggningen uppfyller dessa krav.

Tillsynen över de stadganden som gäller det vatten som används vid en anläggning och hälsotillståndet hos personalen vid en anläggning

32 §. Om de krav som ställs på det vatten som används vid anläggningarna och på personalens hälsotillstånd stadgas enligt den föreslagna lagens 4 § i hälsovårdslagen när det gäller sådant vatten och i lagen om smittsamma sjukdomar när det gäller personalens hälsotillstånd. För att anläggningen och verksamheten där skall kunna övervakas som en helhet på det sätt som äggproduktdirektivet förutsätter, bör den kommunala övervakningsmyndigheten också försäkra sig om att vattnet vid anläggningen och personalens hälsotillstånd och hygien uppfyller kraven i respektive lag. Om kraven inte uppfylls, skall den kommunala övervakningsmyndigheten kunna vidta de åtgärder som nämns i detta kapitel för att få bristerna avhjälpda.

5 kap. Ändringssökande

Rättelseyrkande och besvär

33 §. Om den kommunala nämnden eller något annat kommunalt organ med flera medlemmar i enlighet med 8 § har överfört sina befogenheter enligt lagen på en enskild myndighet, skall ändring i denna myndighets beslut sökas genom att ett rättelseyrkande framställs hos organet. I paragrafen stadgas dessutom om det förfarande som skall iakttas när ett rättelseyrkande framställs. Ändring i organets beslut kan sökas genom besvär hos länsrätten.

34 §. Ändring i ett beslut som den kommunala nämnden eller det kommunala organet med flera medlemmar har fattat med stöd av den föreslagna lagen skall kunna sökas genom besvär hos länsrätten. Besvärstiden skall vara 30 dagar från det beslutet har delgivits. Vid anförande av besvär skall lagen om sökande av ändring i förvaltningsärenden (154/50) iakttas. Ändring i länsrättens beslut kan sökas hos högsta förvaltningsdomstolen.

Ändring i beslut som tullmyndigheterna har

fattat i samband med en import- eller exportkontroll skall kunna sökas genom besvär på det sätt som stadgas särskilt.

Verkställighet

35 §. I de beslut som nämns i paragrafen skall enligt den kunna bestämmas att beslutet skall iakttas trots att ändring sökts, om inte besvärsinstansen eller den myndighet som behandlar rättelseyrkandet bestämmer något annat. Till de beslut om vilka det kan bestämmas att de skall verkställas genast hör bl.a. föreskrifter och förbud enligt 21—23 §§ som meddelas på grund av konstaterade hygieniska brister i en anläggnings verksamhet, beslut enligt 25 och 28 - 30 §§ om omhändertagande, återkallande av godkännande av en anläggning enligt 31 § samt beslut enligt 47 § med anledning av en import- eller exportkontroll.

När beslut som gäller produkter vilka skall användas som livsmedel och de förhållanden under vilka produkterna bereds och hanteras meddelas kan verkställigheten av besluten ofta inte vänta den tid som sökandet av ändring kräver för att risken för att livsmedlen skall förfaras och hälsoriskerna skall kunna undvikas. Enligt paragrafen skall besvärsinstansen behandla ärendet som brådskande.

6 kap. Straffstadganden

Straffstadganden

36 §. I paragrafens 1 mom. stadgas att den som uppsåtligen eller av vårdslöshet bryter mot den föreslagna lagen skall straffas med böter eller fängelse i högst sex månader.

Om förseelsen med tanke på helheten är uppenbart ringa, behöver tillsynsmyndigheten enligt paragrafens 2 mom. inte anmäla den till förundersökningsmyndigheten. Tillsynsmyndigheten behöver t.ex. inte anmäla en mindre försummelse som inte medför några hälsorisker. Stadgandet hindrar inte att någon annan, t.ex. den eventuella målsäganden, anmäler förseelsen till förundersökningsmyndigheten.

För att en kumulation av straffrättsliga påföljder skall kunna undvikas föreslås i 3 mom. ett stadgande enligt vilket den som bryter mot ett förbud eller en förpliktelse som har förenats med vite inte kan dömas till straff för samma brott.

37 §. Den som bryter mot tystnadsplikten

enligt 40 § i den föreslagna lagen skall straffas med böter eller fängelse i högst sex månader. Gärningen är ett målsägandebrott för vilket allmänna åklagaren inte får väcka åtal, om inte målsäganden anmäler brottet för åtal.

Straffstadgandet i 1 mom. skall inte tillämpas på tjänstemän eller offentligt anställda arbetstagare. Om brott mot tystnadsplikten stadgas för deras del i 40 kap. 5 § strafflagen. Ett hänvisningsstadgande om detta föreslås i paragrafens 2 mom.

Förverkandepåföljd

38 §. I paragrafen stadgas om förverkandepåföljden till följd av brott mot den föreslagna lagen. Äggprodukter som hanteras, transporteras, importerar eller exporteras i strid med den föreslagna lagen kan enligt 1 mom. dömas förbruten till staten.

Om när den ekonomiska fördel som brottet medför och de föremål eller annan egendom som använts för brottet skall dömas förbrutna till staten stadgas i 2 kap. 16 § strafflagen. I den föreslagna paragrafens 2 mom. ingår ett hänvisningsstadgande om detta.

7 kap. Särskilda stadganden

Avgifter

39 §. Kommunen skall kunna uppbära avgift för godkännande av en anläggning och dess egenkontrollsystem samt för de extra tillsynsåtgärder som föranleds av exporten av äggprodukter till andra länder än EES-länder och som det land till vilket exporten sker kräver. Avgiften uppbärs enligt en taxa som kommunen har godkänt. Övrig tillsyn enligt lagen skall vara avgiftsfri. Detta överensstämmer med den princip som iakttas inom den kommunala förvaltningen, enligt vilken den allmänna kommunala hälsoövervakningen samt förebyggandet och avskaffandet av hälsorisker i samband med den utförs på myndighetens bekostnad. Avgifterna skall vara utmättningsbara utan särskild dom eller särskilt utslag.

Beträffande avgifter som uppbärs för import- och exportkontroller skall utöver lagen om grunderna för avgifter till staten dessutom

bestämmelserna i protokoll 10 i EES-avtalet om förfarandet vid kontroller iakttas.

Tystnadsplikt

40 §. För att näringsidkarna skall skyddas från att de uppgifter som har kommit fram vid inspektioner och övrig övervakning skall spridas ut till och användas av obehöriga föreslås ett stadgande om tystnadsplikt. Tystnadsplikten skall gälla alla dem som vid övervakningen av att den föreslagna lagen iakttas eller vid utförandet av undersökningsuppgifter eller andra uppgifter som hänför sig till övervakningen har fått kännedom om en enskild persons eller ett samfunds ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemligt eller en enskild persons personliga omständigheter.

Tystnadsplikten hindrar inte att uppgifter och handlingar som övervakningen kräver ges till tillsynsmyndigheterna eller till åklagar-, polis- och tullmyndigheterna för utredande av brott eller till den myndighet som behandlar ärenden som gäller sökande av ändring. Det föreslås dessutom att nämnda uppgifter och handlingar skall kunna ges till utländska organ och inspektörer, om ett internationellt avtal som Finland har antagit förutsätter det. De inspektioner enligt EES-avtalet som EFTA:s övervakningsmyndighet utför kan eventuellt förutsätta att information ges om någonting som annars skall hemlighållas. I artikel 122 i EES-avtalet ingår bestämmelser om tystnadsplikten för de avtalslutande parterna.

Anläggningsregister

41 §. Enligt äggproduktdirektivet skall i varje medlemsstat föras ett riksomfattande register över alla godkända anläggningar. Det föreslås att anstalten för veterinärmedicin och livsmedel skall sköta denna uppgift.

Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel skall också ge varje anläggning ett nummer, som vid behov skall användas i intyg samt på produkterna för underlättande av övervakningen. Anläggningsnumreringen och det riksomfattande registret skall basera sig på de anmälningar som den kommunala övervakningsmyndigheten gör. I registret kan också införas andra uppgifter som behövs för övervakningen och de inspektioner som EFTA:s övervaknings-

myndighet utför, såsom anläggningens produktionsinriktning, produktionens storleksklass samt uppgifter om den livsmedelshygieniska nivån vid anläggningen.

Statsandel

42 §. På den verksamhet som kommunen ordnar med stöd av den föreslagna lagen skall lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92) tillämpas.

I 6 § lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården stadgas om innehållet i den riksomfattande planen för ordnandet av social- och hälsovården. Enligt paragrafens 1 mom. 1 och 2 punkt skall planen innehålla målen och anvisningarna för ordnandet av social- och hälsovården samt de föreskrifter som meddelas med stöd av lagens fullmaktstadgande. Målen, anvisningarna och föreskrifterna är fast kopplade till serviceverksamheten inom social- och hälsovården.

När lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården stiftades ändrades samtidigt flera lagar inom miljöhygienens område så att fastän den nämnda lagen i övrigt skall tillämpas på den verksamhet som kommunen ordnar med stöd av dessa lagar skall 6 § 1 mom. 1 och 2 punkten inte tillämpas. Detta beror på att miljöhygien inte är sådan serviceverksamhet som riktar sig till individen så som hälso- och sjukvården i allmänhet, utan huvudsakligen består av administrativa uppgifter och tillsynsuppgifter. Det är inte ändamålsenligt att ovan nämnda stadganden om den riksomfattande planens mål, anvisningar och föreskrifter tillämpas på dem. Stadganden om en motsvarande avvikelse föreslås i paragrafens 2 mom.

Närmare bestämmelser

43 §. Det föreslås att de detaljerade bestämmelserna i äggproduktdirektivet skall införas genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet.

Äggproduktdirektivet innehåller noggranna bestämmelser bl.a. om de livsmedelshygieniska kraven för äggprodukter samt för anläggningarnas utformning, verksamhet och framställning av äggprodukter. Bestämmelserna i direktivet gäller också ordnandet av egenkontrollen

rollen samt inspektioner från myndigheternas sida och intyg som hänför sig till dem samt registrering av anläggningar och anmälningsförfaranden. Enligt den föreslagna paragrafen skall jord- och skogsbruksministeriets bemyndigande att meddela föreskrifter vara bundet till verkställigheten av EES-avtalet. Andra föreskrifter än de som verkställigheten av EES-avtalet förutsätter kan således inte meddelas.

Närmare föreskrifter om de livsmedelshygieniska kraven för äggprodukter samt ägg som används som råvara för dem skall meddelas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. Dessa skall gälla t.ex. mikrobiologiska och kemiska egenskaper samt temperatur.

Detaljerade föreskrifter om det praktiska utförandet av godkännande av anläggningar samt om kraven för anläggningarnas utformning skall meddelas genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet. Föreskrifterna skall gälla t.ex. de ytmaterial som används samt villkor för rengöring av ytor och redskap. Genom ministeriets beslut skall också preciseras hur verksamheten vid en anläggning skall ordnas så att det på effektivaste sätt kan förebyggas att äggprodukter förorenas och förfars. Närmare föreskrifter om tillämpningen av egenkontrollsystemet och detaljerna i systemet samt de anmälningar om verksamheten vid en anläggning som skall lämnas till tillsynsmyndigheterna skall också meddelas genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet.

Äggproduktdirektivet innehåller också bestämmelser om övervakningen från myndigheternas sida. Jord- och skogsbruksministeriet utfärdar genom sitt beslut de minimikrav för ordnandet av tillsynen från myndigheternas sida som direktiven förutsätter. Beslutet skall gälla t.ex. vilka faktorer som skall uppmärksammas i samband med övervakningen och hurdana undersökningar som skall göras vid övervakningen.

Villkor som gäller tillsynsmyndighetens behörighet kan uppställas genom beslut av ministeriet endast om detta följer av EES-avtalet. Tills vidare ställer EES-avtalet inte direkt några sådana behörighetskrav. EG har dock ett särskilt direktiv som gäller veterinära kontroller av produkter av animaliskt ursprung (89/662/EEG). Med veterinär kontroll avses i direktivet varje fysisk undersökning eller administrativt förfarande som gäller produkter av animaliskt ursprung och som syftar till att värna om människors och djurs hälsa. Dessa

åtgärder enligt direktivet skall vidtas av en veterinär. Det är möjligt att verkställigheten av EES-avtalet senare kommer att förutsätta att också detta direktiv skall iakttas.

De högsta tillåtna mängderna främmande ämnen i äggprodukter enligt äggproduktdirektivet samt bestämmelser om tillsynen över främmande ämnen skall fastställas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. Till dessa främmande ämnen hör t.ex. läkemedelsrester och tvättmedelsrester.

De föreskrifter som skall meddelas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut och gälla märkning av äggprodukter kunde i enlighet med äggproduktdirektivet gälla sådana påskrifter som behövs för att produktens ursprungsland och ursprungsanläggning skall kunna identifieras samt de påskrifter som inte regleras genom förordningen om påskrifter på livsmedelsförpackningar (794/91), som givits med stöd av livsmedelslagen. Föreskrifterna kunde också gälla exportintyg som hänför sig till livsmedelshygien och andra exporthandlingar.

Närmare föreskrifter om detaljerna i samband med numrering och registrering av anläggningar skall meddelas genom jord- och skogsbruksministeriets beslut. De uppgifter som i det sammanhanget skall lämnas till myndigheterna skall också bestämmas i ministeriets beslut.

Ovan avsedda beslut av jord- och skogsbruksministeriet skall delvis också gälla sättet att utföra de uppgifter som kommunen skall sköta enligt den föreslagna lagen. Kommunernas självstyrelse förutsätter i regel att kommunerna inte skall omfattas av bindande styrning från myndigheternas sida annat än i sådana fall då det är absolut nödvändigt på grund av verksamhetens natur, t.ex. hälsoskyddet. På grund av verkställigheten av EES-avtalet är det nödvändigt att tillsynen från myndigheternas sida, som enligt den föreslagna lagen är kommunernas uppgift, ordnas på det sätt som äggproduktdirektivet förutsätter för att Finland skall fullgöra de förpliktelser som följer av EES-avtalet. Detta är också en förutsättning för att äggprodukter skall kunna exporteras till andra EES-stater.

Import och export

44 §. Paragrafen gäller import av äggproduk-

ter från andra stater inom EES och från stater utanför EES. Enligt 1 mom. skall import vara tillåten, om varorna uppfyller jord- och skogsbruksministeriets krav och de handlingar som ministeriet bestämmer företes i samband med importen. De krav som fastställs i ministeriets beslut skall gälla varornas livsmedelshygieniska kvalitet, hygienkraven för de förhållanden under vilka varorna hanteras och bereds samt de sundhetsintyg som hänför sig till dem.

I 2 mom. föreslås stadgat att jord- och skogsbruksministeriet skall kunna förbjuda import av äggprodukter, om hälsoskäl kräver det. Ett hälsoskäl som kan komma i fråga är t.ex. att en sjukdomsepidemi har brutit ut i ursprungslandet och att sjukdomen är sådan som via livsmedlen kan angripa människor.

Enligt EES-avtalet får hinder inte uppställas för import av äggprodukter, om varorna uppfyller kraven i direktiven. I 3 mom. föreslås därför ett stadgande om att jord- och skogsbruksministeriet skall meddela de föreskrifter enligt 1 mom. som gäller varor som importeras från en stat inom EES på ett sätt som överensstämmer med EES-avtalet.

Till den del jord- och skogsbruksministeriets föreskrifter om importkraven gäller import från stater utanför EES, dvs. från s.k. tredje land, bör det beaktas att även om de bestämmelser i EG-direktiven som gäller förhållandena till tredje land inte skall tillämpas enligt EES-avtalet, får dock inte gynnsammare regler tillämpas för import från tredje land än de som följer av tillämpningen av avtalet.

45 §. Äggprodukter skall kunna exporteras, om de uppfyller kraven i den föreslagna lagen och de stadganden som har utfärdats med stöd av den. Äggproduktdirektivet förutsätter att varor som exporteras till andra stater inom EES skall märkas och åtföljas av de handelsdokument som krävs. Till sin natur är märkningen en sundhetsmärkning. Den är ett intyg på att varan bl.a. i fråga om ursprung och de förhållanden under vilka den har hanterats och beretts överensstämmer med direktivet. Det föreslås att de bestämmelser i direktivet som gäller sundhetsmärkning och exporthandlingar skall genomföras genom ett beslut av jord- och skogsbruksministeriet.

I paragrafens 3 mom. föreslås ett stadgande om att varor som exporteras till ett land utanför EES skall uppfylla kraven i den föreslagna lagen och i de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den, i den

utsträckning som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer, samt dessutom de krav som mottagarstaten ställer. Om de krav som mottagarstaten ställer är lindrigare än kraven enligt den föreslagna lagen, behöver de varor som exporteras inte uppfylla alla krav i den föreslagna lagen. De varor som exporteras skall dock vara tjänliga som livsmedel.

Jord- och skogsbruksministeriet skall meddela närmare föreskrifter om ordnandet av exportkontroller. Avsikten är att föreskrifterna närmast skall gälla exporthandlingarna och det förfarande med hjälp av vilket det kan säkerställas att de avtalsbestämmelser som gäller export iakttas.

Allmänna stadganden om import- och exportövervakningen

46 §. Import- och exportövervakningen skall skötas av tullmyndigheterna. Om andra statliga myndigheter som övervakar importen och exporten skall stadgas genom förordning. Det blir närmast fråga om anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, som för närvarande sköter export- och exportkontrollen av ägg och äggprodukter.

I paragrafens 2 mom. föreslås ett stadgande om att importörerna och exportörerna skall ge den hjälp som behövs vid kontrollerna och vid provtagningen i samband därmed. Denna hjälp kan t.ex. bestå av att visa vägen till de varupartier som skall genomgå kontroll, att flytta varorna så att de kan kontrolleras samt bistå vid provtagningen.

47 §. Med äggprodukter som förkastas vid en import- eller exportkontroll skall förfaras på det sätt som den myndighet som utfört kontrollen bestämmer. En sådan åtgärd kan vara att varan återsänds, används för ett ändamål som godkänns av den myndighet som utför kontrollen eller att den förstörs. Den som importerar eller exporterar varan skall kunna välja mellan dessa alternativ, om inte hälsoskäl eller den övriga lagstiftningen ställer hinder i vägen.

I paragrafens 2 mom. föreslås stadgat att den myndighet som utför import- och exportkontrollen skall kunna ge någon annan i uppdrag att på importörens eller exportörens bekostnad utföra det som importören eller exportören har lämnat ogjort.

48 §. Enligt paragrafen skall kommunen vara

skyldig att ordna tillsynen över anläggningarna så att en anläggning, om EES-avtalet eller ett mottagarland utanför EES kräver det, övervakas och de sundhetsintyg som behövs för exporten utfärdas av en veterinär som står i tjänsteförhållande till kommunen eller samkommunen, beroende på vem som i kommunen sköter tillsynen enligt den föreslagna lagen. Kommunerna och samkommunen kan avtala om att uppgiften skall skötas av någon annan kommuns eller samkommuns veterinär under tjänstemannaansvar. Avsikten är att på detta sätt säkerställa att EES-avtalet verkställs och att tillsynen över anläggningen från myndigheternas sida har ordnats på det sätt som mottagarlandet förutsätter för säkerställande av anläggningens exportmöjligheter.

Handräckning

49 §. I paragrafen stadgas om handräckning från polisens och tullmyndigheternas sida.

Andra internationella avtal

50 §. I 19, 39, 43, 44, 45 och 48 §§ i den föreslagna lagen hänvisas till EES-avtalet eller EES. För att den föreslagna lagen inte skall behöva ändras i och med ett eventuellt finländskt medlemskap i Europeiska unionen enbart på grund av dessa hänvisningar föreslås i paragrafen ett stadgande, enligt vilket det som den föreslagna lagen stadgar om EES-avtalet och EES på tillämpligt sätt skall gälla andra internationella avtal som är förpliktande för Finland samt de stater som slutit avtalet i fråga. Finlands eventuella medlemskap i Europeiska unionen föranleder inga ändringar i lagen.

Närmare stadganden

51 §. Bemyndigandet att utfärda förordning och möjligheten till vidare delegering genom beslut av jord- och skogsbruksministeriet skall omfatta sådana administrativa stadganden och procedurstadganden som verkställigheten av lagen förutsätter. Stadganden som gäller kommunerna kan inte utfärdas med stöd av denna paragraf.

8 kap. Ikraftträdelse- och övergångsstadganden*Ikraftträdelsestadganden*

52 §. Den föreslagna lagen ansluter sig till införandet av EES-avtalet som beträffande de bestämmelser som gäller veterinära frågor träder i kraft den 1 juli 1994. Den föreslagna lagen bör träda i kraft samma dag. Genom den föreslagna lagen upphävs lagen om kontroll av ägg och äggprodukter.

Övergångsstadganden

53 §. Ärenden som har anhängiggjorts innan den föreslagna lagen träder i kraft skall behandlas enligt de stadganden som gäller vid ikraftträdandet. En ansökan om godkännande som livsmedelslokal enligt hälsovårdslagen skall avgöras med stöd av hälsovårdslagen.

54 §. Anläggningen skall inom en övergångstid som fastställs genom förordning fås i sådant skick att den uppfyller kraven i den föreslagna lagen.

55 §. De anläggningar enligt den föreslagna lagen som för närvarande är i drift har godkänts som livsmedelslokaler med stöd av hälsovårdslagen. Eftersom de redan har godkänts av en kommunal myndighet föreslås det att den kommunala övervakningsmyndigheten utan särskild ansökan skall godkänna eller registrera en sådan anläggning, om den uppfyller kraven i lagen och i de stadganden som utfärdas med stöd av den.

2. Närmare stadganden och bestämmelser

Med stöd av den föreslagna lagens 43 § meddelar jord- och skogsbruksministeriet närmare föreskrifter om genomförandet av äggproduktdirektiven. Föreskrifterna skall gälla bl.a. de krav som ställs på anläggningarna och deras egenkontroll samt övervakningen från myndigheternas sida. Jord- och skogsbruksministeriet skall också meddela föreskrifter om förfarandet vid godkännande av anläggningar, sundhetsmärkningar samt om de livsmedelshygieniska kraven för äggprodukter och om gränsvärdena för främmande ämnen.

Till följd av den föreslagna lagen blir vissa stadganden i äggförordningen, som givits med stöd av livsmedelslagen, onödiga eller borde ändras så att de inte står i strid med stadgandena i den föreslagna lagen.

3. Ikraftträdande

Lagen föreslås träda i kraft så samtidigt som möjligt med EES-avtalet vilket beträffande de bestämmelser som gäller veterinära frågor träder i kraft den 1 juli 1994.

Med stöd av vad som anförts ovan föreläggs Riksdagen följande lagförslag:

Äggproduktthygienlag

I enlighet med riksdagens beslut stadgas:

1 kap.

Allmänna stadganden

Lagens syfte och tillämpningsområde

1 §

Syftet med denna lag är att säkerställa den livsmedelshygieniska kvaliteten på äggprodukter som är avsedda som livsmedel.

2 §

Denna lag tillämpas på

1) hantering, tillverkning, lagring och transport av äggprodukter som framställts av ägg av höns, ankor, gäss, kalkoner, pärlhöns eller vaktel och som är avsedda för allmän konsumtion, innan dessa äggprodukter kommer ut i detaljhandeln eller används för framställning av andra livsmedel,

2) de livsmedelshygieniska krav som ställs på äggprodukter avsedda för allmän konsumtion innan de kommer ut i detaljhandeln eller används för framställning av andra livsmedel, samt

3) de livsmedelshygieniska krav som ställs på ägg som används som råvara för äggprodukter samt på de krav som ställs på packning, förvaring och transport av dessa ägg.

3 §

Denna lag tillämpas inte på

1) privata hushåll,
2) livsmedel som framställts av äggprodukter,

3) ringa framställning av äggprodukter när äggprodukterna används som sådana för framställning av livsmedel som säljs direkt till konsumenten eller serveras på framställningsplatsen, och inte på

4) transport av äggprodukter från partiaffärer.

Förhållande till andra författningar och definitioner

4 §

Om de krav som gäller hälsotillståndet hos den personal som vid anläggningar hanterar äggprodukter stadgas i lagen om smittsamma sjukdomar (583/86).

Om kvaliteten på det vatten som används vid anläggningarna stadgas i hälsovårdslagen (469/65).

5 §

I denna lag avses med

1) *äggprodukter* som livsmedel avsedda produkter som framställs av ägg av höns, ankor, gäss, kalkoner, pärlhöns eller vaktel eller som innehåller beståndsdelar av nämnda ägg eller blandningar av dessa sedan skal och hinnor avlägsnats, oberoende av om de är delvis blandade med andra livsmedel eller tillsatser; äggprodukterna kan vara flytande, konserverade, torkade, kristalliserade, frysta, djupfrysta eller koagulerade,

2) *anläggning* en produktionsanläggning som framställer och behandlar äggprodukter, samt

3) *tillsynsmyndighet* jord- och skogsbruksministeriet, anstalten för veterinärmedicin och livsmedel, länsstyrelsen, tullmyndigheten och den kommunala övervakningsmyndigheten.

2 kap.

Myndigheter

Allmän verkställighet

6 §

Jord- och skogsbruksministeriet sköter verkställigheten av denna lag på riksnivå.

Tillsynsledningen och övervakningen

7 §

Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel leder tillsynen över att denna lag och med stöd av den utfärdade stadganden och bestämmelser iaktas.

Inom ett län ankommer ledningen av tillsyn enligt denna lag på länsstyrelsen.

8 §

Kommunen sköter övervakningen enligt denna lag inom sitt område. Uppgiften sköts av en nämnd eller något annat organ med flera medlemmar som kommunen förordnar och som nedan kallas kommunal övervaknings-

myndighet. Kommunfullmäktige kan besluta att organet kan överföra sin beslutanderätt på en tjänsteinnehavare som lyder under organet.

3 kap.

Krav på äggprodukter samt på produktionen av dem

Allmänna krav

9 §

Äggprodukter och ägg som används som råvara för dem skall vara lämpliga för sitt ändamål och får inte ha några sådana egenskaper som är skadliga för människors hälsa.

Ägg som används som råvara för äggprodukter skall härstamma från djur som inte har några sådana sjukdomar som väsentligen skulle kunna försämra äggens livsmedelshygieniska kvalitet. För äggprodukter får inte användas blandningar av olika fågelarters ägg.

10 §

Äggprodukter som används för framställning av andra livsmedel skall uppfylla de livsmedelshygieniska kraven i denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Godkännande av anläggningar samt krav på deras utformning och verksamhet

11 §

Den kommunala övervakningsmyndigheten skall godkänna en anläggning innan verksamheten vid den inleds och innan verksamheten fortsätts efter att väsentliga ändringar har gjorts vid anläggningen. Godkännande sker på ansökan.

Anläggningen skall meddela den kommunala övervakningsmyndigheten när verksamheten upphör.

12 §

Anläggningarna skall vara så utformade, ha sådan utrustning och fungera på ett sådant sätt att vid dem kan produceras sådana äggprodukter som uppfyller de hygienkrav för livsmedel som ställs i denna lag och med stöd av den.

13 §

Den kommunala övervakningsmyndigheten skall i mån av möjlighet på begäran ge de råd

som behövs för att en anläggning skall fås i sådant skick att den överensstämmer med denna lag och med stöd av den utfärdade bestämmelser.

14 §

Anläggningarna skall se till att det inte uppkommer sådana missförhållanden i fråga om livsmedelshygienen som medför hälsorisker. I detta syfte skall anläggningarna på egen bekostnad utarbeta och tillämpa ett kontrollsystem som den kommunala övervakningsmyndigheten godkänner (*egenkontrollsystem*). Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel skall bistå den kommunala övervakningsmyndigheten vid godkännandet av egenkontrollsystem, om övervakningsmyndigheten så begär.

Anläggningarna skall se till att den kommunala övervakningsmyndigheten har tillgång till resultaten av egenkontrollen. Anläggningarna skall omedelbart meddela den kommunala övervakningsmyndigheten sådana i 1 mom. avsedda missförhållanden som konstateras vid egenkontrollen. En anläggning skall dra bort från marknaden sådana äggprodukter som har levererats från anläggningen och som kan medföra allvarliga risker för människans hälsa.

Hantering, transport, märkning och bokföring

15 §

Äggprodukter skall hanteras och transporteras så att deras livsmedelshygieniska kvalitet hela tiden är så hög som möjligt. Detsamma gäller packning och förvaring samt transport av ägg som används som råvara för äggprodukter.

Äggprodukter får framställas endast vid godkända anläggningar. Äggprodukter skall framställas med iakttagande av god framställningssed.

16 §

I samband med framställningen skall äggprodukterna märkas för att det skall vara möjligt att identifiera dem. Förpackningarna för ägg som används som råvara för äggprodukter skall i samband med packningen märkas så att det går att få reda på deras ursprung.

Anläggningen skall på egen bekostnad föra bok över de ägg som levereras till anläggningen och används som råvara och över de äggprodukter som levereras från anläggningen. Av bokföringen skall framgå varifrån de ägg som

används som råvara har levererats till anläggningen och var de har packats samt vart äggprodukter har levererats från anläggningen.

4 kap.

Tillsyn

Anläggningarnas skyldighet att lämna hjälp

17 §

Anläggningarna skall på egen bekostnad lämna tillsynsmyndigheterna den hjälp som behövs för tillsynen.

Tillsynsmyndigheternas rätt att få information och utföra inspektion samt rätt att få och undersöka prov

18 §

Tillsynsmyndigheterna har rätt att av statliga och kommunala myndigheter samt näringsidkare och andra personer som omfattas av skyldigheterna enligt denna lag få den information som behövs för tillsynen.

Rätten till information gäller även sådan information som behövs för tillsynen och som annars skulle vara sekretessbelagd på grund av att den gäller enskild affärsverksamhet eller yrkesutövning eller en enskild persons ekonomiska ställning eller hälsotillstånd.

19 §

Tillsynsmyndigheterna har rätt att utföra sådana inspektioner och undersökningar som tillsynen förutsätter och att i detta syfte få tillträde till de ställen där verksamhet enligt denna lag bedrivs.

Vad som i mom. stadgar om finska myndigheters rätt att få tillträde till den anläggning som inspekteras gäller även sådana inspektörer av anläggningar som avses i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

20 §

Tillsynsmyndigheterna har rätt att utan ersättning ta en sådan mängd prov på äggprodukter i olika hanteringsled som behövs för de undersökningar som tillsynen kräver. Tillsynsmyndigheterna har även rätt att inspektera den utrustning, de redskap och de utrymmen som används i verksamheten.

I fråga om provtagningen och undersökning-

en av prov iakttas i övrigt vad som stadgas eller bestäms i livsmedelslagen (526/41) eller med stöd av den.

Föreskrifter och förbud

21 §

Om en anläggning eller verksamheten där inte uppfyller kraven i denna lag eller i de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, skall den kommunala övervakningsmyndigheten uppmana den som saken gäller att avhjälpa olägenheterna i fråga. Den kommunala övervakningsmyndigheten kan härvid meddela sådana föreskrifter och förbud som behövs för förebyggande av hälsorisker.

22 §

Om en äggprodukt eller hanteringen, tillverkningen, lagringen eller transporten av den eller de förhållanden under vilket detta sker inte uppfyller kraven i denna lag eller i de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kan den kommunala övervakningsmyndigheten förbjuda att äggprodukten överläts för användning som livsmedel eller används vid tillverkningen av livsmedel. Om ägg som används som råvara för äggprodukter eller förvaringen, transporten och packningen av dem inte uppfyller kraven i denna lag eller i de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den, kan den kommunala övervakningsmyndigheten likaså förbjuda att dessa ägg används vid framställningen av äggprodukter. Den kommunala övervakningsmyndigheten kan härvid bestämma vad som skall ske med äggprodukterna eller äggen.

23 §

I brådskande fall kan den kommunala tjänsteinnehavare som övervakar anläggningen fatta det beslut som avses i 21 och 22 §§. Den kommunala övervakningsmyndigheten skall utan dröjsmål informeras om beslutet.

24 §

Innan ett beslut enligt 21—23 §§ fattas skall myndigheten ge näringsidkaren eller hans företrädare tillfälle att bli hörd. I brådskande fall skall näringsidkaren eller hans företrädare ges tillfälle att bli hörd endast om de kan påträffas

omedelbart. Näringsidkaren skall underrättas om beslutet.

Vite samt hot om tvångsutförande och avbrytande

25 §

Den kommunala övervakningsmyndigheten kan förena ett förbud eller en föreskrift som den meddelar med stöd av denna lag med vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande.

I ett ärende som gäller vite eller hot om tvångsutförande eller avbrytande tillämpas i övrigt vad som stadgas i viteslagen (1113/90).

Omhändertagande

26 §

Den kommunala övervakningsmyndigheten kan omhänderta äggprodukter, om det finns skäl att misstänka att ett förfarande som strider mot denna lag eller mot föreskrifter som meddelats med stöd av den kan medföra direkta hälsorisker och åtgärderna enligt 21—23 och 25 §§ inte kan anses tillräckliga.

I brådskande fall kan beslut om omhändertagande fattas av den kommunala tjänsteinnehavare som övervakar anläggningen. Den kommunala övervakningsmyndigheten skall så snabbt som möjligt informeras om beslutet.

27 §

Omhändertagandet skall ske i vittnes närvaro. Beträffande hörande av näringsidkaren eller hans företrädare innan ett beslut om omhändertagande fattas samt meddelande av beslutet gäller i tillämpliga delar vad som stadgas i 24 §. Till den från vilken egendomen tas skall ges ett intyg, av vilket framgår vad som har omhändertagits och orsaken till omhändertagandet.

På den omhändertagna egendomen kan utan ersättning tas prov för undersökningar.

Förvaring och användning av omhändertagen egendom

28 §

Den omhändertagna egendomen kan, märkt på lämpligt sätt, vid behov förvaras i anläggningen eller i ett förseglat eller på annat sätt märkt lagerutrymme. Under den tid som un-

dersökningar eventuellt behövs för utredande av den livsmedelshygieniska kvaliteten på egendomen skall egendomen förvaras så att kvaliteten hela tiden är så hög som möjligt.

Den kommunala övervakningsmyndigheten bestämmer för vilket ändamål näringsidkaren skall använda eller sälja den omhändertagna egendomen. Beslutet skall fattas omedelbart efter omhändertagandet. I brådskande fall kan det ovan nämnda beslutet fattas av den kommunala tjänsteinnehavare som övervakar anläggningen. Den kommunala övervakningsmyndigheten skall så snabbt som möjligt informeras om beslutet. Om undersökningar måste göras för utredande av den omhändertagna egendomens livsmedelshygieniska kvalitet, skall beslutet fattas omedelbart när undersökningresultaten är klara. När beslutet fattas skall det eftersträvas att den ekonomiska förlusten för näringsidkaren blir så liten som möjligt.

Den kommunala övervakningsmyndigheten kan fastställa en viss tid inom vilken näringsidkaren skall vidta de åtgärder som övervakningsmyndigheten bestämmer. Om näringsidkaren inte iakttar den fastställda tiden, kan den kommunala övervakningsmyndigheten besluta om tvångsutförande på näringsidkarens bekostnad.

29 §

Om förundersökningsmyndigheten med stöd av tvångsmedelslagen (450/87) har beslagtagit äggprodukter vid en anläggning, får förundersökningsmyndigheten sälja egendomen endast för ett ändamål som den kommunala övervakningsmyndigheten godkänner. Övervakningsmyndigheten kan bestämma att egendomen i stället för att säljas skall förstöras, om hälsokäl kräver det.

30 §

Den kommunala övervakningsmyndigheten bestämmer vad som skall ske med omhändertagen eller beslagtagen egendom, om åtal inte väcks för brott mot denna lag eller om domstolen inte förklarar den beslagtagna egendomen förbruten till staten.

Den omhändertagna eller beslagtagna egendomen skall härvid oförändrad återbördas till ägaren, om det med hänsyn till hälsoskäl inte finns hinder för det. I annat fall skall egendomen överlätas till ägaren för att av honom användas eller säljas för ett ändamål som den kommunala övervakningsmyndigheten godkän-

ner. När beslut fattas skall det eftersträvas att den ekonomiska förlusten för den som äger egendomen blir så liten som möjligt.

Återkallande av godkännande av en anläggning

31 §

Om förhållandena vid en anläggning eller verksamheten där inte uppfyller kraven i denna lag eller i de stadganden eller bestämmelser som utfärdats med stöd av den och missförhållandena inte har avhjälpits trots uppmaning av den kommunala övervakningsmyndigheten, skall den kommunala tillsynsmyndigheten förpliktad anläggningen att avhjälpa bristerna inom en viss tid. Godkännandet av anläggningen kan temporärt återkallas helt eller delvis för den tid ärendet behandlas, om hälsoskäl kräver det.

Om uppmaningen inte följs, skall den kommunala övervakningsmyndigheten återkalla godkännandet av anläggningen.

Den kommunala övervakningsmyndigheten skall vidta de åtgärder som avses i 1 eller 2 mom. på uppmaning av anstalten för veterinärmedicin och livsmedel.

Tillsynen över de stadganden som gäller det vatten som används vid en anläggning och hälsotillståndet hos personalen vid en anläggning

32 §

Tillsynsmyndigheterna enligt denna lag kontrollerar att det vatten som används vid en anläggning och hälsotillståndet hos den personal som där hanterar äggprodukter uppfyller kraven i lagen om smittsamma sjukdomar och hälsovårdslagen samt i de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

Vad som i detta kapitel stadgas om kraven enligt denna lag gäller i fråga om det vatten som används vid en anläggning samt hälsotillståndet hos den personal som hanterar äggprodukter vid anläggningen de krav som uppställs i lagen om smittsamma sjukdomar och hälsovårdslagen samt i de bestämmelser som utfärdats med stöd av dem.

5 kap.

Ändringssökande

Rättelseyrkande och besvär

33 §

I ett beslut som en kommunal tjänstein-

nehavare har fattat med stöd av denna lag får ändring inte sökas genom besvär.

Den som är missnöjd med en kommunal tjänsteinnehavares beslut har rätt att få beslutet prövat av den nämnd eller annat organ som avses i 8 §. Yrkande på rättelse av ett beslut skall framställas skriftligen inom 14 dagar från det den som saken gäller fick del av beslutet. Till beslutet skall fogas anvisningar om hur beslutet skall föras till organet för prövning.

34 §

Ändring i ett beslut som den kommunala nämnd eller annat kommunalt organ som avses i 8 § har fattat med stöd av denna lag kan sökas i den ordning som stadgas i lagen om ändringssökande i förvaltningsärenden (154/50) genom anförande av besvär hos länsrätten inom 30 dagar från delfäendet.

Ett beslut av den tullmyndighet eller annan myndighet som har utfört en import- eller exportkontroll kan överklagas på det sätt som därom stadgas särskilt.

Verkställighet

35 §

I ett beslut som fattas med stöd av 21—23, 26, 28—31 eller 47 §§ kan bestämmas att beslutet skall iakttas innan det har vunnit laga kraft eller innan rättelseyrkandet har behandlats, om inte besvärsinstansen eller den myndighet som behandlar rättelseyrkandet bestämmer något annat. Besvär och rättelseyrkanden skall behandlas i brådskande ordning.

6 kap.

Straffstadganden

Straffstadganden

36 §

Den som uppsåtligen eller av vårdslöshet

1) använder äggprodukter som livsmedel eller hanterar, tillverkar, transporterar, importerar eller exporterar sådana i strid med denna lag eller de stadganden eller bestämmelser som meddelats med stöd av den,

2) bedriver verksamhet enligt denna lag vid en sådan anläggning som inte har godkänts enligt denna lag eller vars godkännande har

återkallats temporärt eller helt, eller som saknar ett godkänt egenkontrollsystem enligt denna lag,

3) bryter mot en föreskrift, ett förbud eller ett beslut om omhändertagande som en myndighet har meddelat med stöd av denna lag, eller

4) i strid med denna lag eller de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den bedriver annan än i 1—3 punkten nämnd, i denna lag avsedd verksamhet

skall för *brott mot äggprodukthygienlagen* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om inte strängare straff för gärningen stadgas i någon annan lag.

Tillsynsmyndigheten behöver inte till förundersökningsmyndigheten anmäla en förseelse som med tanke på helheten kan anses som uppenbart ringa.

Den som bryter mot ett förbud eller en förpliktelse som har bestämts med stöd av denna lag och förenats med vite kan inte dömas till straff för samma gärning.

37 §

Den som uppsåtligt bryter mot tystnadsplikten enligt 40 § skall för *brott mot tystnadsplikt enligt äggprodukthygienlagen* dömas till böter eller fängelse i högst sex månader, om inte strängare straff stadgas i någon annan lag.

Allmän åklagare får inte väcka åtal för nämnda brott, om inte målsäganden anmäler brottet för åtal.

Om en tjänsteman eller offentligt anställd arbetstagare bryter mot tystnadsplikten, tillämpas dock stadgandena i 40 kap. 5 § strafflagen.

Förverkandepåföljd

38 §

Äggprodukter som hanteras, tillverkas, transporteras, importeras eller exporteras i strid med denna lag eller de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den eller deras värde kan dömas helt eller delvis förbrutna till staten.

När den ekonomiska fördel som ett brott enligt 36 eller 37 § medfört och de föremål eller annan egendom som använts för brottet döms förbrutna till staten iaktas vad som stadgas i 2 kap. 16 § strafflagen.

7 kap.

Särskilda stadganden

Avgifter

39 §

Kommunen kan uppbära avgift av en anläggning för godkännande enligt denna lag. Avgift kan även uppbäras för tillsyn över en anläggning som exporterar äggprodukter utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet till den del exporten på yrkande av mottagarlandet förutsätter en mera omfattande tillsyn än normalt. Avgift kan även uppbäras för godkännande av ett egenkontrollsystem. Avgifterna uppbärs enligt en taxa som kommunen har godkänt. Avgifterna får indrivivas utan dom eller beslut i den ordning som stadgas i lagen om indrivning av skatter och avgifter i utsökningssväg (367/61).

Avgifterna som uppbärs för import- och exportkontroll bestäms med stöd av lagen om grunderna för avgifter till staten (150/92), om inte något annat följer av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

Tystnadsplikt

40 §

Den som vid övervakningen av att denna lag iaktas eller vid utförandet av undersökningsuppgifter eller andra uppgifter som hänför sig till övervakningen har fått kännedom om en enskild persons eller ett samfunds ekonomiska ställning, affärs- eller yrkeshemlighet eller om en enskild persons personliga omständigheter får inte utan samtycke av den som saken gäller yppa dessa uppgifter för utomstående eller använda dem för uppnående av enskild nytta.

Vad som stadgas i 1 mom. hindrar inte att uppgifter eller handlingar lämnas till

1) statliga och kommunala myndigheter för utförande av uppgifter enligt denna lag,

2) åklagar-, polis- eller tullmyndigheter för utredande av brott,

3) myndighet som behandlar sökande av ändring i ett ärende enligt denna lag eller

4) utländska organ och inspektörer som förutsätts av ett internationellt avtal som är förpliktande för Finland, i de fall då avtalet förutsätter detta.

Om tystnadsplikten i fråga om uppgifter som gäller en enskild persons hälsotillstånd stadgas särskilt.

Anläggningsregister

41 §

Anstalten för veterinärmedicin och livsmedel för ett riksomfattande register över alla godkända anläggningar och ger dem ett nummer. Den kommunala övervakningsmyndigheten för ett register över de anläggningar som den övervakar. I registren kan införas de uppgifter som behövs för tillsynen över att de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av denna lag iakttas.

Den kommunala övervakningsmyndigheten skall meddela anstalten för veterinärmedicin och livsmedel de anläggningar som den har godkänt för numrering och införande i det riksomfattande registret. Den kommunala övervakningsmyndigheten skall också meddela anstalten för veterinärmedicin och livsmedel sådana andra uppgifter ur sitt anläggningsregister som anstalten bestämmer.

Statsandel

42 §

På sådan verksamhet som kommunen ordnar med stöd av denna lag tillämpas lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården (733/92), om inte något annat stadgas genom lag.

På verksamhet enligt denna lag tillämpas dock inte 6 § 1 mom. 1 och 2 punkten lagen om planering av och statsandel för social- och hälsovården.

Närmare bestämmelser

43 §

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar de föreskrifter som verkställigheten av avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet förutsätter och som gäller

1) livsmedelshygieniska krav för äggprodukter och ägg som används som råvara för dem,

2) livsmedelshygieniska krav för hantering, tillverkning, lagring och transport av äggprodukter,

3) livsmedelshygieniska krav för packning och annan hantering samt transport av ägg som används som råvara för äggprodukter,

4) godkännande av anläggningar och livsmedelshygieniska krav för anläggningar och för deras utrustning, verksamhet och verksamhets-

miljö samt ordnande av egenkontroll och den bokföring som ansluter sig därtill,

5) de tvätt- och desinficeringsmedel som anläggningarna använder,

6) de anmälningar som en anläggning skall lämna till tillsynsmyndigheterna samt ordnande av den tillsyn och de inspektioner som myndigheterna sköter,

7) behörighetskraven för tillsynsmyndigheterna till den del dessa beror på kraven i de bestämmelser i avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet som gäller veterinära frågor,

8) högsta tillåtna mängder främmande ämnen i äggprodukter och övervakningen av dem samt referenslaboratorier,

9) märkning av äggprodukter samt de intyg och handlingar som skall åtfölja dem, samt

10) numrering av anläggningarna samt de register som skall föras över dem och de uppgifter som skall lämnas till myndigheterna.

Import och export

44 §

Äggprodukter får importeras, om de uppfyller de krav som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer och om de handlingar som ministeriet bestämmer företes i samband med importen. Jord- och skogsbruksministeriet meddelar dessutom föreskrifter om kontrollförfarandet i samband med införseln och om införselkontrollorterna.

Jord- och skogsbruksministeriet kan förbjuda import av äggprodukter, om hygieniska missförhållanden i avsändar- eller ursprungsstaten kräver det.

Jord- och skogsbruksministeriet skall meddela sådana föreskrifter och förbud enligt 1 och 2 mom. som gäller äggprodukter från Europeiska ekonomiska samarbetsområdet på ett sätt som överensstämmer med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet.

45 §

Äggprodukter får exporteras, om de uppfyller kraven i denna lag och i de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Ett varuparti som exporteras till Europeiska ekonomiska samarbetsområdet skall märkas på det sätt som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer i enlighet med avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och partiet

skall åtföljas av de exporthandlingar som ministeriet bestämmer i enlighet med nämnda avtal.

Utan hinder av 1 mom. skall äggprodukter som exporteras till ett land utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet uppfylla kraven i denna lag och i de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den, i den utsträckning som jord- och skogsbruksministeriet bestämmer, samt dessutom kraven i respektive mottagarland.

Jord- och skogsbruksministeriet meddelar vid behov närmare föreskrifter om ordnandet av exportkontroller.

Allmänna stadganden om import- och exportövervakningen

46 §

Import- och exportövervakningen av äggprodukter sköts av tullmyndigheterna samt anstalten för veterinärmedicin och livsmedel.

Importörerna och exportörerna skall på egen bekostnad lämna den hjälp som behövs vid import- och exportkontrollerna och vid provtagningen i samband med dem.

47 §

Äggprodukter som förkastas vid en import- eller exportkontroll skall i enlighet med vad den myndighet som utfört kontrollen bestämmer exporteras, användas för ett ändamål som den myndighet som utfört kontrollen godkänner eller förstöras. Importören eller exportören kan välja vilken av ovan nämnda åtgärder som skall vidtas, om inte något annat följer av hälsoskäl eller den övriga lagstiftningen. Den som importerar eller exporterar varan svarar för kostnaderna för åtgärderna.

Den myndighet som utför import- eller exportkontrollen kan bestämma att de åtgärder som importören eller exportören skall vidta i fråga om de varor som har förkastats vid kontrollen skall vidtas av någon annan på importörens eller exportörens bekostnad, om importören eller exportören har underlåtit att vidta dem. Vid tvångsutförande skall stadgandena i viteslagen iakttas i tillämpliga delar.

48 §

Kommunen skall ordna tillsynen över anläggningarna så att, om avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet eller en motta-

garstat utanför Europeiska ekonomiska samarbetsområdet kräver det, en anläggning övervakas och de sundhetsintyg som behövs för exporten utfärdas av en veterinär som står i tjänsteförhållande till kommunen eller, om uppgifterna enligt denna lag sköts av en samkommun, till samkommunen.

Kommuner och samkommuner kan komma överens om att den uppgift som i 1 mom. stadgas för kommunens eller samkommunens veterinär skall ges åt en veterinär som står i tjänsteförhållande till en annan kommun eller samkommun och som sköter den under tjänstemannaansvar.

Handräckning

49 §

Polis- och tullmyndigheterna är skyldiga att på begäran av tillsynsmyndigheterna enligt denna lag ge tillsynsmyndigheterna handräckning vid utförandet av uppgifter enligt denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

Andra internationella avtal

50 §

Vad som stadgas om avtalet om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet och om Europeiska ekonomiska samarbetsområdet gäller på motsvarande sätt andra internationella avtal som är förpliktande för Finland samt de stater som slutit avtalet i fråga.

Närmare stadganden

51 §

Närmare stadganden om verkställigheten av denna lag kan vid behov utfärdas genom förordning, dock inte om förfarande som gäller kommunala myndigheter.

Genom förordning kan även stadgas att jord- och skogsbruksministeriet kan meddela närmare föreskrifter om tillämpningen av den förordning som avses i 1 mom.

8 kap.

Ikraftträdelse- och övergångsstadganden

Ikraftträdelsestadganden

52 §

Denna lag träder i kraft den 1994.

Genom denna lag upphävs lagen om kontroll av ägg och äggprodukter (1009/84).

Åtgärder som verkställigheten av lagen förutsätter får vidtas innan den träder i kraft.

Övergångsstadganden

53 §

Ärenden som är anhängiga när denna lag träder i kraft och som gäller annat än godkännande av anläggningar behandlas enligt de stadganden som tillämpas vid ikraftträdandet. Ansökningar om godkännande av anläggningar behandlas i enlighet med denna lag.

54 §

Anläggningar som har godkänts innan denna lag trädde i kraft och anläggningar som har godkänts med stöd av 53 § skall inom en viss tid från ikraftträdandet, vilken fastställs genom förordning, bringas i överensstämmelse med

denna lag och de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den.

55 §

En anläggning som innan denna lag trädde i kraft har godkänts som livsmedelslokal med stöd av hälsovårdslagen skall av den kommunala övervakningsmyndigheten konstateras vara godkänd enligt denna lag efter det att den kommunala övervakningsmyndigheten har försäkrat sig om att anläggningen uppfyller kraven i denna lag och i de stadganden och bestämmelser som utfärdats med stöd av den. Härvid behöver anläggningen inte särskilt ansöka om godkännande enligt denna lag eller göra en registreringsanmälan.

Den kommunala övervakningsmyndigheten skall meddela anstalten för veterinärmedicin och livsmedel de anläggningar som den med stöd av 1 mom. har godkänt utan ansökan för införande av dem i det riksomfattande registret.

Helsingfors den 27 maj 1994

Republikens President

MARTTI AHTISAARI

Jord- och skogsbruksminister *Mikko Pesälä*

